Ազգ
Azg
3 ՅՈՒԼԻՍ 2008 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 126 (4020)

«Ղարաբաղյան հակամարտության լուծումը դրական հունով է ընթանում»

ԵԱՀԿ-ի գործող նախագահ, Ֆինլանդիայի արտգործնախարար Ալեքսանդր Ստուբը հայտարարել է, որ ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորումը դրական հունով է ընթանում: «Ես ողջունում եմ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի առաջարկությունները եւ զգուշավոր լավատեսություն եմ տածում, որ ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղ գործընթացը շարժվում է դրական ուղղությամբ: Հուսով եմ, որ այնտեղ առաջընթաց կլինի», այսօր Աստանայում ասել է Ստուբը, ելույթ ունենալով ԵԱՀԿ խորհրդարանական վեհաժողովի 17-րդ նստաշրջանի աշխատանքներին նվիրված ժամում: Իր հերթին ԵԱՀԿ խորհրդարանական վեհաժողովի նախագահ Գորան Լեննմարկերը աջակցություն է հայտնել ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի գործունեությանը: «Ղարաբաղյան հակամարտության վերաբերյալ կան Մինսկի խմբի առաջարկները, եւ ես հուսով եմ, որ երկու կողմերը կկարողանան համաձայնել դրանց», ասել է նա:

Քաղաքական կամք, լավ ծրագիր ու կոռուպցիային վե՞րջ...

Հայաստանի հակակոռուպցիոն միջազգային պարտավորությունները՝ համաժողովի քննարկման թեմա

ԱՐՄԱՆ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Կոռուպցիան ամենալուրջ խնդիրներից մեկն է, որ խոչընդոտում է հասարակական զարգացմանը: Երեկ «Արմենիա-Մարիոթ» հյուրանոցում Հայաստանի միջազգային հակակոռուպցիոն պարտավորությունների վերաբերյալ համաժողովում իր բացման խոսքն այսպես սկսեց հանրապետության վարչապետ Տիգրան Սարգսյանը: Համաժողովը կազմակերպել էին ԱՄՆ Միջազգային զարգացման ծրագրի հակակոռուպցիոն գործունեության մոբիլիզացման ու ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրերը՝ քննարկելու Հայաստանի պարտավորությունները ՄԱԿ-ի հակակոռուպցիոն կոնվենցիայի, Տնտեսական համագործակցության եւ զարգացման կազմակերպության Արեւելյան Եվրոպայի եւ Կենտրոնական Ասիայի հակակոռուպցիոն ցանցի ու Եվրոպայի խորհրդի կոռուպցիայի դեմ պայքարի երկրների խմբի (GRECO) շրջանակներում:

Տիգրան Սարգսյանն իր խոսքում

նշեց, որ Հայաստանի նախագահի այս հարցում առաջ քաշած սկզբունքներն են նաեւ կառավարության գործունեության հիմքում, ամենից առաջ, որ կոռուպցիայի դեմ պայքարը պետք է ունենա տեսանելի եւ չափելի դրսեւորումներ: Բացի այդ, համոզմունքը պետք է զգա, որ կառավարության գործողությունները եւ հակակոռուպցիոն ծրագիրը, որի առաջին՝ օրենսդրական բարեփոխումների փուլը իրագործված է, արդյունք են տալիս:

Վարչապետի մասնագմամբ, հասարակությունը պետք է լայնորեն ներգրավվի հակակոռուպցիոն ծրագրում, կառավարությունն էլ շահագրգիռ է մասնակից դարձնելու ինչպես հասարակական կազմակերպություններին, այնպես էլ ընդդիմությանը: Բացի այդ, Սարգսյանի խոսքերով, կարեւոր է համապատասխան միջավայրի ստեղծումը, հաղթահարելով իրազեկվածության պակասը եւ անհանդուրժողականություն ձեւավորելով կոռուպցիայի նկատմամբ: Այս ամենի ֆոնին կառավարության նպատակն է հնարավորինս կարճ ժամկետում ունենալ այս ոլորտում լուրջ փոփոխություններ: Ամեն դեպքում, հակակոռուպցիոն ծրագիրն, ըստ Սարգսյանի, կարեւոր է ոչ թե զուտ Հայաստանի միջազգային պարտավորությունների տեսանկյունից, այլ որ կոռուպցիան լուրջ չարիք է եւ վտանգում է երկրի ապագան:

Տես էջ 2

Մարտի 1-ի գործով 3 անձ միջազգային հետախուզման մեջ

Մարտի 1-ի դեպքերով Հայաստանում Ինտերպոլի ազգային կենտրոնական բյուրոյի կողմից միջազգային հետախուզման մեջ են հայտարարվել 5 անձինք, որոնցից երկուսը՝ ԱԺ պատգամավոր Սասուն Միքայելյանը եւ Լեւոն Տոնոյանը, հայտնաբերվել են Հայաստանում, եւ նրանց նկատմամբ հայտարարված միջազգային հետախուզումը դադարեցվել է: Ներկա միջազգային հետախուզման մեջ են «Հայկական ժամանակ» օրաթերթի գլխավոր խմբագիր Նիկոլ Փաշինյանը, գործարար, ԱԺ պատգամավոր Խաչատուր Սուքիասյանը եւ Միրաք Մանուկյանը: Ըստ «Նոյյան տապանի», հունիսի 24-ի դրությամբ իրավապահ մարմինների խնդրանքով Ինտերպոլի խողովակներով միջազգային հետախուզման մեջ են գտնվում 293 անձինք: Հասարակական հնչեղություն ունեցող գործերից այդ թվում են ներքին գործերի նախկին նախարար Վանո Սիրադեղյանը՝ 2000-ի ապրիլի 13-ից, կապի նախկին նախարար Էդուարդ Մադաթյանը՝ 2005-ի հունվարի 15-ից, Երեւան-Նուբարաշեն խճուղու վրա կատարված սպանության գործով 4 անձինք:

2003-2007 թթ. ընթացքում ՀՀ տարածքում հայտնաբերվել են Ինտերպոլի անդամ երկրների կողմից հետախուզվող 127 անձինք, որոնցից 29 գտնվում էին միջազգային հետախուզման մեջ եւ ՀՀ իրավապահ մարմինների կողմից հետախուզվող 550 անձինք, որոնցից 155-ը գտնվում էին միջազգային հետախուզման մեջ:

Եղանակը Երեւանում

Հուլիսի 3-ի երեկոյան ժամերին հնարավոր է կարճատեւ անձրեւ եւ ամպրոպ, ամպրոպի ժամանակ քամու ուժգնացում՝ 15-18մ/վրկ: Ջերմաստիճանը գիշերը՝ +15...+17, ցերեկը՝ +29...+31 աստիճան:

Անկարգություններ Հյուսիսային պողոտայում

Երեկ Հյուսիսային պողոտայում քաղաքացիները պատմում էին, որ մոտավորապես ժամը 19-ին Հյուսիսային պողոտա են ներխուժել 20-30 հոգանոց տղամարդկանց մի խումբ, որից հետո ծեծկռտուքների, ծեծկռտուքների մեջ մտել Հյուսիսային պողոտայում հավաքվածների հետ: Հյուսիսային պողոտայում էին Լեւոն Զուրաբյանը, Դավիթ Շահնազարյանը եւ համաժողովրդական շարժման մի քանի ներկայացուցիչներ: Վկաների մասնագմամբ, կատարվածը հերթական սադրիչ քայլն էր մի խումբ կազմակերպված խմբի կողմից: Նշենք նաեւ, որ ծեծկռտուքի հետեւանքով մի քաղաքացի կրել է ծանր մարմնական վնասվածքներ, նրան տեղափոխել են հիվանդանոց:

Ն. Մ.

ՀՐԱՊԱՐԱԿ ՀԻՇԵՑՈՒՄՆԵՐ

Դաժան ադրբեջանական ձեռով

Արդեն մեկ ամիսը ապենաշատ ադրբեջանական խախտումների դեպքերը դեպքերեային ահ է թրանգրել, որում մեղադրում է ղարաբաղյան կողմին, իբր, սահմանամերձ գոտում ադրբեջանցիներին պատկանող ցանքատարածությունները հրկիզելու մեջ: Իրականում, ցանքատիր վայրում հացահատիկի բերքն ավելի շուտ է հավաքվում, եւ բերքահավաքից հետո հենց ադրբեջանցի ֆերմերներն են հրդեհում հնձած արտերը, որտեղից էլ կրակը տեղափոխվում է սահմանից այս կողմ: Հայ ֆերմերներին պատկանող չհնձած արտերի հրկիզումների պատճառ են դառնում նաեւ հակառակորդի արձակած լուսավոր գնդակները: ԼՂՀ արտգործնախարարության լրատվական ծառայության հաղորդագրության համաձայն, հունիսի 29-ին սահմանամերձ Լեւոնարխ եւ Հակոբ Կամարի գյուղերի տարածքում, հնձի ժամանակ ացերի զինվորները մի քանի ժամ շարունակ կրակի տակ էին առել հայ կոմբայնավարին: Վերջինիս հաջողվել է մի կերպ դուրս գալ անվտանգ գոտի, իսկ հունձը դադարեցվել է: Նման դեպքեր անցած օրերին տեղի են ունեցել նաեւ շփման գծին հարակից այլ վայրերում:

Դեռեւս 2006 թվականին ԵԱՀԿ հատուկ հանձնաժողովը բնապահպանական իրավիճակի դիտարկում է անցկացրել հակամարտության շրջանում՝ հետեւելով ադրբեջանական կողմի բոլոր մեղադրանքները: Ընդ որում՝ հանձնաժողովը հրդեհների դեմ պայքարելու վերաբերյալ մի շարք հանձնարարականներ էր ալել, որոնք պետք է համաձայն իրականացնեին երկու կողմերը: Սակայն Ադրբեջանը ոչ միայն գործնականում հետամուտ չէ այդ շրջանում բնապահպանական խնդիրների լուծմանը, այլեւ հետեւողականորեն շարունակում է անհիմն մեղադրանքների հիստերիան: Իսկույն պարզ է, որ միտումնավոր հրկիզումները կատարվում են ոչ առանց ադրբեջանական իշխանությունների իմացության եւ ուղղված են ԼՂՀ պարենային անվտանգության դեմ, ինչպես նաեւ տարածաշրջանում անվստահության մթնոլորտի պահպանմանը: Իսկ դա էլ իր հերթին վկայում է, որ Ադրբեջանում հակամարտության խաղաղ լուծման շահագրգռության հայտարարությունները ընդամենը քաղաքական խուսանավումների դրսեւորումներ են:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

1620 բանաձեւի գոյությունը չի նշանակում, թե 1609 այլեւս չենք կատարելու

Դավիթ Հարությունյանը Րաֆֆի Հովհաննիսյանին խնդրում է վերադառնալ

ՄԱՐԳԱՐԻՏԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Երեկ իշխանական հատվածի շատ քաղաքական գործիչներ, ովքեր աչքի են ընկնում ընդդիմության հանդեպ սուպերանհանդուրժողական կեցվածքով, սովորելու բան ունեն ԱԺ պետաիրավական հանձնաժողովի նախագահ, ԵԽԽՎ-ում Հայաստանի պատվիրակության ղեկավար Դավիթ Հարությունյանից, որը երեկ բոլորին, այդ թվում՝ ընդդիմությանը, հանդուրժողականության դաս տվեց՝ Րաֆֆի Հովհաննիսյանին խնդրելով վերադառնալ ԵԽԽՎ աշխատելու: Դ. Հարությունյանը ԵԽԽՎ նստաշրջանից անմիջապես հետո զրուցել է Ր. Հովհաննիսյանի հետ. «Պատվիրակությունը, որը չի ունենա ակտիվ գործող ընդդիմության ներկայացուցիչ, կարծում եմ, շատ բան կկորցնի»: Նա նշեց նաեւ, որ որպես մարդ, հետեւ եւ քաղաքական գործիչ նրա պակասը կզգացվի. «Ուստի ես օգտվում եմ այս առիթից եւ պատվիրակության ղեկավարի անունից դիմում եմ իմ խնդրանքը Ր. Հովհաննիսյանին՝ վերադառնալու ակտիվ աշխատանքին խորհրդարանական վեհաժողովում, սա պետք է արվի հանուն ՀՀ-ի: Նրա քայլը, կարծում եմ, ճիշտ քայլ չէ, եւ դրանով է պայմանավորված իմ խնդրանքը: Անկեղծորեն ասած՝ ես չեմ համարում, որ նման խնդրանք հղելով մենք ինչ-որ ձեւով վարկաբեկում ենք մեզ, ոչ, մենք խնկարկպես համարում ենք, որ եւ իշխանությունը, եւ ընդդիմությունը երկուսն էլ պատասխանատու են երկրի զարգացման համար», նկատեց Դ. Հարությունյանը, երբ Ակսել Աղոնցի եւ Նաիրա Զոհրաբյանի հետ երեկ ԱԺ-ում հանդիպել էր լրագրողներին՝ ԵԽԽՎ նստաշրջանի եւ Հայաստանին ուղղված բանաձեւի որոշ պահերին անդրադառնալու:

Վեհաժողովի մինչեւ հունվար Հայաստանի պատվիրակության հեղինակելու իրավունքը չի նշանակում, որ երկրորդ՝ 1620 բանաձեւը եկել է փոխարինելու 1609 բանաձեւին. երկու բանաձեւի պահանջներն էլ շարունակում են գործել: Սեպտեմբեր ամսին երկու հարցով՝ քրեական հետապնդումների եւ կալանավորված անձանց, ինչպես նաեւ ԱԺ ժամանակավոր հանձնաժողովի գործունեության հարցով ԵԽԽՎ մոնիթորինգի հանձնաժողովում լինելու է զեկույց, որը ներկայացնելու է մարդու իրավունքների հանձնակատարը: Կախված այդ զեկույցից՝ մոնիթորինգի հանձնաժողովը կարող է արդեն սեպտեմբերի 11-ին տեղի ունեցող իր նիստի ընթացքում կայացնել համապատասխան որոշումներ, չի բացառվում նաեւ հոկտեմբերի նստաշրջանում հարցի հրատապ քննարկումը:

Դ. Հարությունյանը խոսեց հատկապես նոր բանաձեւով Հայաստանի կատարելիք աշխատանքների մասին: Ըստ նրա՝ առանձնահատուկ ուշադրության է արժանի հավաքների անցկացման վայրը, այդ առումով պետք է անհարկի սահմանափակումներ մեջվեն (նա խորհուրդ տվեց բոլորին, այդ թվում՝ Երեւանի քաղաքապետին, որը մերժել է ընդդիմության մասնագույց արած վայրում հանրահավաք անցկացնելը, հետեւել բանաձեւի բացատրական հուշագրին, որը կցված է բանաձեւին): Վեհաժողովը ԱԺ ժամանակավոր հանձնաժողովի հետ կապված առաջարկել է մի շարք կարեւոր դրույթներ իր բանաձեւում, որոնցով հանձնաժողովը գործի պատեհ, կասարի իր առաջ դրված խնդիրները, ապահովելով վստահելի գործընթաց եւ գործելով անկախ ու թափանցիկ:

Տես էջ 3

Ինչպես է հարկվելու փոքր բիզնեսը 2009-ի հունվարի 1-ից

Պարզեցված հարկի փոխարեն պարզեցված հաշվարկներ եւ հարկման ցածր դրույքաչափեր

Փոքր բիզնեսի հարկման նոր քաղաքականության որոշ մանրամասներ երեկ հրապարակվեցին հարկային պետական ծառայությունում տեղի ունեցած ճեպազրույցի ժամանակ, որը վարում էր ծառայության պետի տեղակալ Արմեն Ալավերդյանը: Հրավիրված էին նաեւ էկոնոմիկայի, ֆինանսների նախարարությունների ներկայացուցիչները, փոքր եւ միջին ձեռնարկատիրության զարգացման ազգային կենտրոնի (ՓՄՁ ԶԱԿ) տնօրենը, տարածքային կառույցների ղեկավարները, ինչպես նաեւ հարկային ծառայության մարզային ստորաբաժանումների ներկայացուցիչները:

Արմեն Ալավերդյանը ներկաներին տեղեկացրեց, որ սկսվելու է ՓՄՁ ԶԱԿ-ի հետ փոխհամաձայնեցված քաղաքականություն: Ըստ նրա, ծառայությունների մատուցման խնդիրն աստիճանաբար տեղափոխվելու է տարածքային հարկային ստորաբաժանումներ, որոնք պետք է աշխատեն ՓՄՁ ԶԱԿ-ի տարածքային կենտրոնների հետ համագործակցելով:

Փոքր բիզնեսի նկատմամբ նոր հարկային քաղաքականությունը ներկայացրեց ֆինանսների նախարարության պետական եկամուտների քաղաքականության վարչության պետ Վախթանգ Միրումյանը: Նա նախ նշեց, որ նոր հարկային քաղաքականության փաթեթում դրված են երկու սկզբունքներ: Առաջին սկզբունքն այն է, որ միասնական հարկային դաշտ պետք է լինի բոլորի համար, իսկ երկրորդը՝ փոքր բիզնեսից դուրս հանվելու են պարզեցված հաշվետվությունները:

Որոշակի շեմ է նախատեսվում ավելացված արժեքի հարկ (ԱԱՀ) վճարող չհամարվելու համար: Առաջարկվում է 2009-ի հունվարից դադարեցնել պարզեցված հարկի գործունեությունը եւ սահմանել տարեկան 50 մլն դրամ շեմ, որը չգերազանցողները համարվելու են ԱԱՀ չվճարողներ: Որոնք հիմնականում ներկայիս պարզեցված հարկ վճարողներն են լինելու: Իսկ ամսական ԱԱՀ վճարող համարվելու շեմն առաջարկվում է ներկայիս ամսական 60 մլն դրամից բարձրացնել 100 մլն դրամի: Դա հնարավորություն է տալիս հիշյալ ընկերություններին ամսական հաշվետվությունների փոխարեն ներկայացնելու եռամսյակային հաշվետվություններ:

Հաջորդ նոր առաջարկն առնչվում է փաստաթղթաշրջանառությանը, որտեղ նախատեսվում է ներդնել պարզ հաշվարկային փաստաթղթեր, ինչպես նաեւ որոշակի շեմի դեպքերում որպես ծախսը հիմնավորող փաստաթուղթ են համարվելու հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների (ՀԴՄ) կտրոնները: Եթե նախկինում տարեկան ոչ ավելի, քան 1 մլն դրամի չափով էին ՀԴՄ կտրոնները համարվում ծախսը հիմնավորող փաստաթղթեր, ապա այժմ այս սահմանը նախատեսվում է հասցնել ամսական 3 մլն դրամի կամ տարեկան 36 մլն դրամի:

ԱԱՀ չվճարող տնտեսվարողների համար նախատեսվում է ամսական իրացման շրջանառությունից 1 տոկոս նվազագույն շահութահարկ գանձել, առանց ամորտիզացիոն մասհանումները հաշվի առնելու եւ առանց կանխավճարների կատարման պարտավորության: Նրանք ազատվում են նաեւ հաշվապահական հաշվեկշռի եւ ֆինանսական արդյունքների վերաբերյալ հաշվետվություններ ներկայացնելու պարտավորությունից եւ տարին մեկ անգամ ներկայացնելու են շահութահարկի պարզեցված հաշվարկ: Միաժամանակ, կրճատվելու է նաեւ ԱԱՀ չվճարողների կողմից եկամտահարկին փոխարինող պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների չափը՝ 15 եւ 5 տոկոս դրույքաչափերի փոխարեն սահմանվելու է միասնական 3 տոկոս:

Վախթանգ Միրումյանը փոքր բիզնեսի նկատմամբ կիրառվող այս քաղաքականությունն անվանեց միաժամանակ խրախուսող եւ կոշտ:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«ԿԱՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆ»

Երկամյա գոյություն՝ ընդամենը հանուն ներկայության

Մի քանի տասնյակ մտավորականներ ու մի քանի հասարակական կազմակերպություններ միավորվել են կայունություն գաղափարի շուրջը եւ իրենց կոչել «Կայունություն հասարակական շարժում» (ԿՀՇ): Արդեն երկու տարի որոշակի պարբերականությամբ խումբն այդ միավորվում ու բարձրաձայնում է երկրում կայունության անհրաժեշտությունը եւ այն դիտարկում որպես պետականության առանցք: Հերթական հավաքը երեկ էր՝ Հայաստանի ժողովրդական արվեստի թանգարանում: Այն էլ, ինչպես նախորդ մյուս հավաքները, ուղեկցվեց դեկլարատիվ հայտարարություններով եւ ոչինչ ավելին: «... Լինելով կայուն պետության վեհ գաղափարի ջատագովը եւ բարձր գնահատելով կայունության ու հայոց պետականության անսասանության հիմնահարցերի կարեւորությունը, կոչ է անում հայ ժողովրդին համախմբվել եւ միասնական ուժերով աջակցել Հայաստանում պետական կայուն վիճակի հաստատման ազնիվ նպատակի իրականացմանը», ասված է երեկ տեղի ունեցած հավաքի մամլո հաղորդագրությունում, այնուհետեւ որպես դրական տեղաշարժ մատնանշված է իշխանության որդեգրած քաղաքականությունը, համաձայն որի «մեր երկրում պետք է ձեւավորվի հանդուրժողականության, խաղաղության եւ կայունության մթնոլորտ»:

«Կայունություն հասարակական շարժման» հավաքից հավաք փոխանցվող նույնաբովանդակ ասելիքի գործնական հենքը երեկ էլ մնաց անտեսանելի, անգամ ուղիղ տրված՝ «Արդեն 2 տարի գործում եք, որո՞նք են արդյունքները» հարցին երկարաշունչ պատասխանից պարզ չդարձավ, չնայած ԿՀՇ համակարգող Սոսեն Մանիկոնյանը պատրաստակամորեն նախ բանավոր բարձրաձայնեց մամլո հաղորդագրության բովանդակությունը լրագրողների, ապա նույնն ընթերցեց ԿՀՇ ներկայացուցիչների համար. «Պետք չէ արհեստականորեն փորձ անել սեւացնելու այն դրականը, ինչն արվում է այսօր տեսանելի քայլերով եւ միտված է մեր ժողովրդի բարեկեցությանը: Արդեն իսկ նկատվում է լուրջ առաջընթաց Հայաստանը որպես լիարժեք իրավական եւ սոցիալական պետություն կայացնելու հարցում: Լուրջ ուշադրություն է դարձվում աշխարհասփյուռ հայերին համախմբելու եւ Հայաստան-սփյուռք կապն ամրապնդելու խնդրին: Լայնածավալ գործնական քայլեր են արվում իշխանություն-ժողովուրդ կապն ապահովելու ուղղությամբ, ինչի վառ օրինակն է հանրային խորհրդի կամ հասարակական պալատի ձեւավորման նախաձեռնությունը»:

Դատելով հաղորդագրությունից՝ կարելի է եզրակացնել, որ ԿՀՇ ներկայացուցիչների խնդիրը հանուն կայունության միասնականության կոչ անելն է եւ հեռու մնալը դրա ուղիների որոնման գործից: Մինչդեռ, վստահաբար, շարժման ներկայացուցիչներն իրենց ոլորտում վաստակ ունեցող մտավորականներ են, որոնց համար հայրենիքի ապագան ու առաջընթացը հուզող հարցեր են: Հավաքի ներկաների ֆինանսավորման թեման այդպես էլ պարզ չդարձավ, չնայած խոսք ու զրույց, ինչպես, եղավ, որում միակ հստակ ասելիքը սա էր. «Հարկավոր է ժողովրդին բացատրել միասնականության կարեւորությունը հանուն կայունության ու պետականության ամրապնդման եւ բարեհույս հորիզոնին հասնելու», ինչպես ասաց բանաստեղծ Ռազմիկ Դավոյանը:

ՆՈՒՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Հուլիսի 3-ին ԱՄՆ անկախության օրը տոնելը կապ չունի հանրահավաքի հետ

Հուլիսի 4-ին նշվող անկախության տոնը Միացյալ Նահանգների դեսպանատունը Հայաստանում այս տարի կտոնի հուլիսի 3-ին: Երեկ «Արմենիա-Մարիոթ» հյուրանոցում Հայաստանի միջազգային հակակոռուպցիոն պարտավորությունների վերաբերյալ համաժողովում, որ կազմակերպել էին ԱՄՆ Միջազգային զարգացման ծրագրի հակակոռուպցիոն գործունեության մոբիլիզացման ու ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրերը, Հայաստանում ԱՄՆ գործերի ժամանակավոր հավատարմատար Ջոզեֆ Փեննինգտոնը «Ազգի» հարցին ի պատասխան մանրամասնեց, որ հուլիսի 4-ին չտոնելու հանգամանքը ոչ մի կերպ կապված չէ ընդդիմության հանրահավաքն այդ օրը հայտարարելու հետ:

Ըստ Փեննինգտոնի, ԱՄՆ անկախության տոնակատարության օրը որոշվել է ամիսներ առաջ:

Ինչ վերաբերում է ընդդիմության հանրահավաքներում Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հայտարարություններին, թե օտարերկրացիներ տաս են մասնակցում հավաքներին, Փեննինգտոնը նշեց, որ, այո, դեսպանատան աշխատակիցներից ներկա են լինում հանրահավաքներին՝ որպես դիտորդ: Անձամբ ինքը, ԱՄՆ գործերի ժամանակավոր հավատարմատարի գնահատմամբ, հունիսի 20-ի հանրահավաքը երկրորդ լավ դրսեւորում ունեցավ, քանի որ իշխանությունները թույլ տվեցին անցկացնելը, ընդդիմությունն էլ նորմալ հանրահավաք անցկացրեց:

Փեննինգտոնը լրագրողների հարցերին ի պատասխան հայտարարեց, որ Հայաստանում ԱՄՆ դեսպանի հարցի լուծումը հավանական է հուլիսի վերջին:

Ա. Հ.

Քաղաքական կամք, լավ ծրագիր ու կոռուպցիային վե՞րջ...

1-ին էջից

Հայաստանում ԱՄՆ գործերի ժամանակավոր հավատարմատար Ջոզեֆ Փեննինգտոնը հիշատակեց Հայաստանի հակակոռուպցիոն պարտավորությունները, ընդգծելով, որ կառավարության նախանշած խնդիրների լուծման հարցում մեծապես կարեւորված է մասնավոր հատվածի եւ քաղաքացիական հասարակության ներկայացուցիչ գործընկերների մասնակցությունը:

Հայաստանում ՄԱԿ-ի մշտական համակարգող, ՄԱԶԾ-ի մշտական ներկայացուցիչ Կոնսուելո Վիդալը եւս կարեւորեց կառավարության պատրաստակամությունը՝ պայքարելու կոռուպցիայի դեմ, ավելացնելով, որ կոռուպցիան ինստիտուտների վատ աշխատանքի հետեւանք է: Ըստ Վիդալի ներկայացրած տվյալների, Հայաստանում մարդկանց 90 տոկոսից ավելին կառավարության հիմնական խնդիր է համարում կոռուպցիան, մինչդեռ նրանց մեծ մասը որեւէ միջոց չի տեսնում դրա դեմ պայքարի համար:

ԵԱՀԿ երեւանյան գրասենյակի ղեկավար Սերգեյ Կապինոսն իր խոսքում նախ կարեւորեց կոռուպցիայի դեմ ամենաբարձր մակարդակում պայքար ծավալելու միջոցներ գտնելու նշանակությունը: Ընդ որում, հակակոռուպցիոն ծրագրի շրջանակներում իրագործված օրենսդրական բարեփոխումները կարող են, ըստ Կապինոսի, արդյունք տալ ամենաբարձր մակարդակով քաղաքական կամքի առկայության դեպքում:

Չեն փոխվի՝ մենք կփոխենք

Ավելի ուշ պատասխանելով լրագրողների հարցերին՝ վարչապետ Սարգսյանը ընդգծեց, որ առաջին հերթին կարեւոր է հանրության համար պարզ ու հասկանալի հակակոռուպցիոն ծրագիր ունենալ, ի դեպ, որի առաջին գլուխը ներկայացվել է արդեն ու աշխատանքներ են տարվում երկրորդ մասի մշակման ուղղությամբ: Հակակոռուպցիոն ծրագրի մշակման աշխատանքներին ընդդիմությանն ուղղված հրավերի հնարավոր պատասխանի տարբերակ վարչապետը չնշեց, ընդգծելով, որ պետք է սպասել ընդդիմության արձագանքին, հետո նոր միայն տալ գնահատականներ:

Ինչպես եւ սպասելի էր, ըստ վարչապետի էլ, կոռուպցիայի բույնը հարկային ու մաքսային վարչարարության ոլորտն է, եւ եթե այս երկու ոլորտներում մոտակա երկու-երեք տարում որակական բարեփոխումներ լինեն, ապա մեզ ավելի ուշ կունենանք բարեփոխված վիճակ ընդհանրապես: Դրա համար կառավարությունը միջազգային մասնագետների ներգրավմամբ հստակ ծրագիր է մշակել, որ, Սարգսյանի խոսքերով, պետք է իրագործվի համակարգված, ամբողջական, հրապարակայնորեն, հատկապես որ ներառում է կոռուպցիոն ռիսկերը բացառող տարրեր: Հարկային ու մաքսային համակարգի ներկայիս կադրերով բարեփոխումներ անցկացնելու իրագործելիության առումով Տիգրան Սարգսյանը լրագրողի հարցին ի պատասխան նշեց, որ չի հավատում, թե հենց մաքսավոր-հարկայինը կփոխվեն, բայց հավատում է, որ կառավարությունը կփոխի նրանց:

Արդեն իսկ հայտարարված մոտեցմամբ, պետք է վերանայվի նաեւ, օրինակ, ՀՀ-ում անձեռնմխելիությունից օգտվող անձանց ցանկը՝ նվազեցնելով դրանից օգտվողների թիվը:

Հակակոռուպցիոն պայքարում իրավապահների աշխատանքը վարչապետը բավարար չգնահատեց, բայց նշեց, որ իրավապահների գործողությունները ու ծրագրերը հուսադրող են:

Հոգեբանական բարդույթները՝ հակակոռուպցիոն պայքարի խոչընդոտ

«Ազգը» հետաքրքրվեց, թե ընդունելության քննությունների այս ժամանակահատվածում ինչ է արվում Հայաստանում կոռուպցիոն դրսեւորումներով «հարուստ» կրթության ոլորտում: Վարչապետը պատասխանեց, որ երկխոսություն է սկսվել ուսանողական խորհուրդների հետ, ընդ որում, վերջիններիս նախաձեռնությամբ, բայց այստեղ էլ կան հոգեբանական բարդույթներ: Մասնավորապես, ըստ Սարգսյանի խոսքի, չեն նշվում կոնկրետ դասախոսների անուններ, իսկ երբ որեւէ բացահայտում է լինում, նույն ուսանողներից գանգատվում են մարդիկ, որ խոսում են «ավելի մեծ ձկների» բռնելու անհրաժեշտության մասին՝ մասնակի օրինակի բացահայտումը չողջունելով:

Վարչապետն ընդգծեց, որ կրթության ոլորտում կոռուպցիայի դեմ պայքարը մեծապես կարեւոր է, ուստի կառավարությունը մտադիր է հենց երիտասարդների համագործակցությամբ պայքար սկսել բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում:

Երթուղայինների վնասով աշխատելը՝ կասկածի տակ

Վարչապետ Տիգրան Սարգսյանն, ի պատասխան հարցերի, տեղեկացրեց, որ նախորդ շաբաթ կառավարությունում խորհրդակցություն է եղել եւ մտադրություն կա քննարկման հրավիրելու երթուղային գծերի տերերին: Ընդ որում, այս դեպքում խնդիր են ոչ միայն կոռուպցիոն ռիսկերը, այլեւ երթուղայինների սակագները: Վարչապետը մասնավորապես տեղեկացրեց, որ անկախ հետազոտություն է պատվիրվել՝ պարզելու, թե որքանով են արդարացված երթուղայինների տերերի դժգոհությունները, որ աշխատում են վնասով: Սարգսյանի հավաստմամբ, հաջորդ շաբաթ կառավարությունը կքննարկի այս հարցը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
[illegible]
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ՝
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս՝ 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՀԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ /հեռ. 529221
Հաշվապահություն (գովազդ) /հեռ. 582960
Լրագրողների սենյակ /հեռ. 581841
Համակարգչ. ծառայություն /հեռ. 582483
[illegible] /հեռ. 529353
Համակարգչային ծառայություն
«Ազգ» թերթի
Թերթի նյութերի ամբողջական թե մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ [illegible] առանց խմբագրության գրավոր համաձայնության խստիվ արգելվում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի:
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում:
Գ տառով նյութերը գովազդային են, որոնց բովանդակության համար խմբագրությունը պատասխանատվություն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

«Գրանդ Քենդին» հրուշակեղենի արտադրությամբ էլ առաջինն է Հայաստանում

«Գրանդ Քենդի» հրուշակեղենի եւ խաղալիքների գործարանը 50-ականներից «Հայհրուշակ» անվանումով Խորհրդային Միության միակ գործարանն է եղել: Խորհրդային Միության փլուզումից հետո գործարանը հրուշակեղենի արտադրություն չի ունեցել եւ որոշակի ժամանակ անգործության վիճակում գտնվելով, փորձ է արվել վաճառելու հարեւան Իրանին:

99-ի վերջերին «Գրանդ հոլդինգ» ընկերությունը եւ Վարդանյանների ընտանիքը գնում են գործարանը, եւ 2000-ի ապրիլի 15-ին կարամելի, կոնֆետի տեսականու որոշակի արտադրանքով «Գրանդ Քենդին» առաջին անգամ ներկայանում է տեղական սպառողին՝ ՀՀ-ում սկսելով հրուշակեղենի բնականոն արտադրությունը՝ «Գրանդ Քենդի» անվանումով:

«Գրանդ Քենդիի» շոկոլադը արտադրվում է բացառապես բնական հումքից, Գանայի Հանրապետությունից ներկրված հատիկավորի վերամշակումից ստացվող կակաոյի յուղից, կակաոյի լոռաքից (գլազուր) եւ կակաոյի փոշուց:

Երեկ «Գրանդ Քենդի» հրուշակեղենի արտադրության գործարանում լրագրողները ականատես եղան կակաո հատիկավորից խմակման շոկոլադի պատրաստման ընթացքին, որը միջազգային շուկայում շատ թանկ արժե: Արտադրության տեղամասում տեղակայված 200 հազար եվրո արժողությամբ սարքավորումները բերվում են համապատասխան ջերմաստիճանի, որից հետո շոկոլադը չի սպիտակում: Հայաստանի շուկայում առկա ավելի էժան մյուս շոկոլադները, որոնք հիմնականում ներմուծվում են Ուկրաինայից եւ Ռուսաստանից, պատրաստված են կակաոյի յուղի փոխարինիչների հիմքի վրա՝ էժանագին արմավի յուղին ավելացնելով կակաոյի փոշի եւ ստանալով «հրուշակային ջնարակ»:

Արտադրության բաժնի պետ Վարդան Խաչատրյանի մասնակցմամբ, շոկոլադե արտադրանքը պահվում է 18 աստիճանի սահմանում. ամռանը եւ ձմռանը համապատասխան ջերմային ռեժիմի խախտման դեպքում շոկոլադի վրա առաջացող սպիտակ փառը վկայում է, որ արտադրվում է բացառապես բնական հումքից՝ կակաոյի յուղով: Իսկ եվրոպական երկրներում արտադրվող այսպես կոչված «հրուշակային ջնարակը» շոկոլադի անվան տակ լայն տարածում է գտել նաեւ Հայաստանում եւ խաբելով հայ սպառողներին՝ ներկայացվում է իբրեւ շոկոլադ:

«Գրանդ Քենդի» կոնֆետի արտադրամասի պետ Սերգեյ Չոլաքյանը ծանոթացրեց բնական կակաոյի հումքից ջնարակի պատրաստման եղանակին: Գերմանական արտադրությամբ ջերմակարգավորիչ կայունացման սարքի շնորհիվ շոկոլադը բերվում է ջերմային ռեժիմի եւ ուղարկվում համապատասխան ձեւավորման:

Շոկոլադապատ չրերի պատրաստումը հիմնականում կատարվում է ձեռքի աշխատանքով: Ընկերությունը չրի պատրաստման համար նախատեսված միրգը, ընդեղը գնում է Սեւանի շրջանից, երբեմն՝ Իրանից, Ուզբեկստանից, իսկ սալորաչիրը՝ Կալիֆորնիայից: Արտադրանքը հիմնականում արտահանվում է Վրաստան, բանակցություններ են տարվում Կանադայում, ԱՄՆ-ում ներկայացուցչություն ունենալու համար: Շուտով ընկերությունն իր սպառողների պահանջով կսկսի մեծ հաջողությամբ ունեցող, բազմաթիվ առողջարար հատկություններով օժտված «դառը» շոկոլադե սալիկների արտադրությունը, որի բաղադրության մեջ կակաոյի պարունակությունը կազմում է 80 տոկոս:

Ներմուծված շոկոլադի վրա պահպանման ժամկետը շատ դեպքերում գերազանցում է մեկ տարին: Նման երկար պահպանման ժամկետը՝ ըստ ընկերության արտադրության բաժնի պետի, տարբեր հավելանյութերի, կոնսերվանտների առկայությունն է, որոնք վնասակար են առողջության համար:

«Գրանդ Քենդի» ընկերությունը, լինելով հրուշակեղենի արտադրության ոլորտի առաջատար, ունի ավելի քան 1700 աշխատակիցներից բաղկացած աշխատակազմ, որից միայն 500-ը աշխատում է շոկոլադի արտադրամասում: Կառուցվում է գործարանին կից նոր մասնաշենք, որը 1-2 տարի հետո սպառողին կներկայանա հրուշակեղենի արտադրության եւս մի շարք տեսականիներով: Ընկերության առջեւ մեկ դժվարություն է կանգնած՝ ղեկավարման համակարգի համար նոր կադրերի պատրաստում, որոնք ժամանակի ընթացքում պետք է դառնան պրոֆեսիոնալներ:

ՆԱԻՐԻ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

Գրողների միությունն արձագանքում է «17 երիտասարդ գիտնականների» նամակին

«Ազգ» օրաթերթում հունիսի 28-ին հրապարակվել է Ս. Աբեղյանի անվան գրականության ինստիտուտի «17 երիտասարդ գիտնականների» բաց նամակը ՀՀ Նախագահին եւ ՀՀ ԳԱԱ նախագահին, որտեղ անհարկի շահարկված է ՀԳՄ նախագահության անունը:

Խոսքը վերաբերում է Գրականության ինստիտուտի տնօրենի ընտրությանը, իբր թե անցել է ՀԳՄ նախագահության «լծակը» օգտագործելով, որովհետեւ, ինչպես գրում են նամակի հեղինակները, այնտեղ «իր խնամիներն են»:

Ցավում ենք, որ «երիտասարդ գիտնականները» ընտրել են իրենց տարեց ու վաստակաշատ կոլեգաների հանդեպ անհարգալից եւ պարզերես ոճ, որն առանձին ու շատ կարեւոր հարց է՝ մտավորականի էթիկական վարքագծին առնչվող:

Սակայն այս դեպքում, առանց միջամտելու գրականության ինստիտուտի ներքին խնդիրներին, ընդամենը ցանկանում ենք փաստել, որ ՀԳՄ նախագահությունը, որի կազմում ընդգրկված է նաեւ ինստիտուտի այժմ արդեն նախկին տնօրենը եւ մեր հարգարժան գործընկեր Ա. Եղիազարյանը, որեւէ «լծակով» չի ազդել հիշյալ ընտրության վրա: Գրականության ինստիտուտի տնօրենի հնարավոր թեկնածուների հարց ընդհանրապես չի քննարկվել նախագահության որեւէ նիստում, իսկ այդ նախագահության անդամներից շատերը գրականագետ Ա. Իսահակյանի ընտրվելու մասին իմացել էին... մամուլից: Միաժամանակ կարծում ենք, որ Ավիկ Իսահակյանի ընտրությունը միանգամայն արդարացի է՝ հաշվի առնելով նրա գրականագիտական ծանրակշիռ վաստակը:

Մյուս կողմից, ՀԳՄ նախագահությունը ափսոսանք է հայտնում, որ ակադեմիական ինստիտուտի «երիտասարդ գիտնականները» ընտրել են մեղադրական հանրախոսականի ժանրը: Եվ միաժամանակ չենք փորձում որեւէ կերպ ազդել Ազգային ակադեմիայի, առավել եւս, Հանրապետության Նախագահի կարծիքի վրա, մանավանդ որ նմանօրինակ հարցերը ամենեւին չպետք է զբաղեցնեն բարձրագույն քաղաքական ղեկավարության ժամանակը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

Վաղը կենտրոնում ջուր չի լինի

«Երեւան ջուր» ընկերությունը տեղեկացնում է իր բաժանորդներին եւ սպառողներին, որ Հերացի-Սարալանջի փողոցների ճանապարհային հանգույցի շինարարության հետեւանքով հուլիսի 4-ին, ժամը 10.00-19.00 կդադարեցվի Կենտրոն համայնքի՝ ամբողջությամբ, ինչպես նաեւ Էրեբունի համայնքի Գլինկա, Լիսինյան, Աճեմյան, Բուռնազյան փողոցների, Սարի թաղի 1, 2, 3 շարքերի, Հ. Հերացու անվան բժշկական համալսարանի, թիվ 1 մանկական հիվանդանոցի եւ հարակից բժշկական հաստատությունների, «Դինամո» մարզահամալիրի հարակից տարածքի ջրամատակարարումը: Իսկ Տիգրան Մեծի փողոցում կընկատվի ջրի ճնշման անկում:

Ընկերությունը հայցում է սպառողների ներողամտությունը պատճառված անհանգստության եւ կանխավ շնորհակալություն հայտնում ըմբռնման համար:

«Երեւան Ջուր» ՓԲԸ

1620 բանաձեւի գոյությունը չի նշանակում, թե ...

1-ին էջից

Հանձնաժողովը պետք է գործի կոնսենսուսի հիմունքներով, եւ քվեարկությունները որպես որոշումներ կայացնելու միջոց, որպես միայն վերջին հանգրվան պետք է օգտագործվեն: Առաջարկվում է, որ հանձնաժողովն ընդլայնի իր գործունեությունը երկու ուղղությամբ՝ ոչ միայն մարտի 1-ի դեպքերը պարզի, այլեւ հանգամանքները, անդրադարձ կատարի այն քրեական գործերին, որոնք հարուցվել են անմիջապես մարտի 1-2-ի իրադարձություններից հետո: Մարդու իրավունքների պաշտպանը հնարավորություն պետք է ունենա ոչ միայն մասնակցելու նիստերին, այլեւ օժտված լինի խորհրդակցական ձայնի իրավունքով: Ի վերջո վեհաժողովն իր պատրաստակամությունն է հայտնել աջակցելու հանձնաժողովի գործունեությանը, մասնավորապես՝ հանձնարարականներ տալով մարդու իրավունքների հանձնակատարին, որը պետք է կանոնակարգի եւ ղեկավարի միջազգային փորձագետների աշխատանքը, իսկ Եվրոխորհրդի նախարարների կոմիտեի գլխավոր քարտուղարի հատուկ ներկայացուցիչն այստեղ պետք է ապահովի կապը հանձնաժողովի եւ Եվրոխորհրդի միջեւ:

ԵԽԽՎ 1620 բանաձեւի մի կարեւոր անդրադարձը վերաբերում է քրեական հետապնդումներին: 225 եւ 300 հոդվածներով հարուցված գործերով քրեական հետապնդումները առաջարկվում է դադարեցնել, բացառությամբ որոշ դեպքերի: Նախկին ձեւակերպմամբ առաջարկվում էր սահմանափակվել միայն կատարողներով, ովքեր կատարել են բռնություններ, սակայն քննարկմամբ այն մոտեցումն է գերադասվել, որ այստեղ պետք է հաշվի առնվեն նաեւ այն անձինք, ովքեր հրամայել են, դրդել են կամ օժանդակել են բռնությունների կատարմանը: Մեր քրեական օրենսգրքի 38 հոդվածը նախատեսում է, որ պատասխանատվություն են կրում նաեւ կազմակերպիչները. ըստ համազեկուցողների առաջարկի՝ «կազմակերպիչ» բառը թերեւս Հայաստանի քրեական օրենսդրության մեջ հստակ սահմանում չունի եւ առավել հստակը «հրամայել» բառն է. այն անձինք, ովքեր հրամայել են կատարել բռնի գործողություններ: Մյուս հարցադրումը քրեական հետապնդումների հետ կապված վերաբերում է այն հոդվածին, որով ոստիկանության ներկայացուցչին դիմադրություն է ցույց տրվել: Հաշվի առնելով քաղաքական իրավիճակը, հանրային վստահության պակասը, որ առկա է այսօր Հայաստանում, իշխանություններին առաջարկվում է դրսեւորել բարի կամք եւ ձեռնարկել քայլեր, որպեսզի հնարավորինս դադարեցվեն քրեական հետապնդումները, դրա համար օգտագործելով բոլոր իրավական մեխանիզմները՝ լինի դա ներում, համաներում, քրեական հետապնդման դադարեցում եւ այլն: «Ա1+»-ի խնդրին եւ ոստիկանների ցուցմունքով քրեական հետապնդում դադարեցնելու հարցերից բացի, վեհաժողովը անդրադարձ է կատարել նաեւ ընդդիմությանը՝ ափսոսանք հայտնելով, որ ընդդիմությունն իր կողմից չի կատարում պատշաճ քայլեր, որպեսզի ապահովված լինի երկխոսությունը, թեեւ բանաձեւում ամրագրվում են այն դժվարությունները, որոնք առկա են այդ ճանապարհին: Բանաձեւում ափսոսանքը փաստորեն նշանակում է, որ ընդդիմությունը նույնքան պատասխանատու է երկրի զարգացման համար, որքան իշխանությունները:

Եվրոպացիներին՝ Տեր-Պետրոսյանի գնահատականներին ե՛ւ Դ. Հարությունյանը, ե՛ւ Աղոնցը չհամաձայնեցին, նշելով, որ, օրինակ, համազեկուցողները շատ լուրջ քաղաքական պատերազմներ են գրանցել իրենց երկրներում, անցել են շատ լուրջ բախումների միջով, փորձել են լուծել շատ լուրջ կոնֆլիկտային իրավիճակներ. մեղադրել, որ նրանք կարող էին խաբվել՝ միամտություն է: Նրանք օբյեկտիվ մարդիկ են, որոնք սթափ են գնահատում իրավիճակը՝ առանց շողոքորթելու իշխանությանը կամ ընդդիմությանը (Դ. Հարությունյան): Իսկ Ն. Զոհրաբյանը նկատեց, թե ընդդիմությունը շարունակում է գործել իր մենթալիտետի շրջանակներում՝ առաջնորդվելով բացառապես երկակի ստանդարտներով. «Ցանկացած միջազգային կառույցի գնահատական, որտեղ նրանց համար ընդունելի կետեր կան, դառնում է Սուրբ գիրք, իսկ երբ անընդունելի կետեր են հայտնվում, անմիջապես այդ գնահատական տվողները դառնում են իշխանությունների փաստաբան կամ՝ «տռոզ»:

Ի դեպ՝ «տռոզ» բառը շրջանառվել էր մամուլում առ այն, թե 1620 բանաձեւը մեղմ է եղել, քանի որ [illegible] արդյունքում Ադրբեջանին վերաբերող բանաձեւում նրա ժողովրդավարացմանը որպես խանգարող նշվել էր տարածքային ամբողջականության խախտումը: Այս առթիվ Ս. Աղոնցը նկատեց. «Այդ հոդվածի հեղինակը գոնե այդ կարծիքը կամ վարկածը հանրությանը ներկայացնելուց առաջ առաջինն Աստծուց, երկրորդ իրեն իրենից պետք է ներողություն խնդրեր, որովհետեւ սա ոչ թե ցինիզմ է նույնիսկ, այլ... բառը նույնիսկ չեմ կարողանում գտնել: Իսկ գեղեցիկ խոսելը մենակ օպոզիցիայի մենաշնորհը չէ»: Իսկ Ադրբեջանի վերաբերյալ բանաձեւն, ըստ Աղոնցի, ոչ թե Հայաստանի պատվիրակության պարտությունն է, այլ՝ Եվրոպայի խորհրդի:

Իսկ որ Հայաստանի պատվիրակությունը չի փորձել որեւէ կերպ առարկել կամ առաջարկներ ներկայացնել սխալ դրույթը փոխելու՝ այդպես չէ, որովհետեւ մեր պատվիրակության անդամները ելույթներ ունեցել են, հենց լիագումար նիստում նշելով, որ սա Եվրոպայի խորհրդի որդեգրած արժեքներից հեռու է, սակայն զեկուցողի պնդմամբ նման ձեւակերպում տեղ է գտել:

Ըստ Դ. Հարությունյանի էլ՝ Եվրոխորհուրդը կատարել է լուրջ սխալ, ոչ միայն Ադրբեջանի, այլեւ Մոլդովայի եւ Վրաստանի մասով, եւ նման դրույթներ կան երկրորդ զեկույցում, որը կոչվում է «Եվրոպայում ժողովրդավարության վիճակի մասին», բայց այստեղ քաղաքական հարցադրումն է ավելի շատ դեր ունեցել՝ Վրաստան-Ռուսաստան հարաբերությունների վերաբերող, եւ մեր մասով Հայաստանի պատվիրակությունն անելիք ունի՝ տարածքային ամբողջականության հարցը ինքնորոշման հարցով հավասարակշռելու ուղղությամբ:

ՕՐԱԿԱՐԳ

Այսօր

- ժամը 10.30-ին Չարենցի 46 հասցեում գտնվող Բնապահպանական տեղեկատվական կենտրոնում (Օրհուս կենտրոն) կսկսվեն ՀՀ անտառային օրենսգրքից բխող չորս ենթաօրենսդրական ակտերի նախագծերի երկօրյա հասարակական քննարկումներ:
- ժամը 12.00-ին մշակույթի նախարարությունում ռեժիսոր Վահան Բադալյանի մամուլի ասուլիսն է:
- ժամը 12.00-ին «Ուրբաթ» ակումբի հյուրն է Համաժողովրդական շարժման ներկայացուցիչ Լեւոն Զուրաբյանը: Հյուրը հանդես կգա հայտարարությամբ, ապա կպատասխանի հարցերին:
- ժամը 12.00-ին Մամուլի ազգային ակումբի հյուրն է հարկային պետական ծառայության պետի տեղակալ Արմեն Ալավերդյանը, ով կխոսի հարկային դաշտում իրականացվող փոփոխությունների մասին:
- ժամը 12.00-ին «Իրավունք de facto» ակումբի հյուրն են Հրանտ Խաչատրյանը եւ Համլետ Հարությունյանը:
- ժամը 13.00-ին «Ուրբաթ» ակումբի հյուրն է Արծրուն Պեպանյանը, որը կներկայացնի երկրում ստեղծված իրավիճակից ելքի որոնման նպատակով «Հայկական համակարգի» փնտրտուքի ու իրականացման նախաձեռնության մանրամասները:
- ժամը 13.00-ին «Երեւան» հյուրանոցում տեղի կունենա «Ոսկե ծիրան» կինոփառատոնի կազմակերպիչների ասուլիսը, որի ժամանակ կներկայացվի ժյուրիի կազմը:

Անվճռականությունն ու ձգձգումը աններելի են

Բեռլինում վերջին երեք տասնամյակներում հայանպաստ գործունեությամբ աչքի են ընկնում հայտնի հայագետներ Թեսսա Հոֆմանն ու Միրայր Քոչարյանը: Գրող, հրատարակչատեր Բաբկեն Կարապետյանը Երևանում հանդիպեց դոկտոր Միրայր Քոչարյանին և «Ազգի» պատվերով զրույց ունեցավ նրա հետ:

- Ամեն տարի տարբեր ծրագրերով երկու ամսով հայրենիք եք գալիս: Այս անգամ ի՞նչ առաքելությամբ եք եկել:

- Բեռլինի պետական Ազատ համալսարանի հայկական բաժինը վտանգի տակ է: Արդեն մի քանի տարի է համալսարանի բյուջեի կրճատման միտում է նկատվում: Այս համալսարանը 65 հազար ուսանող ունի, և ղեկավարությունը ձգտում է բյուջեի կրճատման հաշվին միջոցներն ուղղորդել դեպի արևելագիտական համալսարանները, միևնույն ժամանակ փոխացնել իրենց բուհից: Շատ կարևոր է, որ Բեռլինի այս հեղինակավոր կրթօջախում հայագիտական կենտրոն ունենանք, ուստի կարիք կա համալսարանի Հնդեվրոպական և համեմատական լեզվաբանության ինստիտուտի հայոց լեզվի բաժինը մինչև 2012-ը ինքնուրույն ամբիոնի վերածելու, քանի որ մինչ այդ բաժինը կփակվի և ամբիոն ստեղծելու հնարավորությունը կվերանա: ինստիտուտի ղեկավարի թոշակի անցնելը կրճատման համար առիթ է համալսարանի ղեկավարության համար: Իսկ եվրոպական այս խոշոր կրթօջախում նման հնարավորություն կորցնելը լուրջ բացթողում կլինի հայերիս համար: Բեռլինի համալսարանում են կրթություն ստացել հայ ականավոր գործիչներ Կոմիտասը, Իսահակյանը, Աբեղյանը և այլք: Այժմ այստեղ ուսանում են շուրջ հազար հայ երիտասարդներ: Իսկ այստեղ հայագիտական ամբիոնի ստեղծումը կնպաստի, որ եվրոպական երկրներում ապրող 600 հազար հայերի համար այն գիտակրթական լուրջ կենտրոն դառնա: Անշուշտ, այստեղ նաև երկրի վարկանիշի խնդիրն է:

- Հայաստանի Հանրապետությունը չի՞ օժանդակում այս խնդրում:

- Ոչ, չի օժանդակում: ԽՍՀՄ տարիներին հայրենիքից պարբերաբար նոր գրականություն էինք ստանում: Նման կապ է պահպանում միայն Հայաստանի Ազգային գրադարանը, որը թերթեր է ուղարկում մեզ: Մեր հայագիտականին օգնում է նաև «Շուշի» բարեգործական հիմնադրամը, որը անհրաժեշտ վավերագրեր, ֆիլմեր, հին լուսանկարներ է տրամադրում մեզ:

- Ի՞նչ է անհրաժեշտ հայագիտական ամբիոն հիմնելու համար:

- Ամբիոն հիմնելու համար անհրաժեշտ է տարեկան 48 հազար եվրո գումար ներդնել, ինչպես դա արվել է Հունաստանի և Չինաստանի կողմից հունարենի և չինարենի գիտական ամբիոնների հիմնադրման համար: Ազատ համալսարանը պատրաստ է մուծել այդ գումարի կեսը, իսկ մնացած 24 հազարը հայկական կողմը պետք է մուծի: Այս խնդրով դիմել ենք Հայաստանի և սփյուռքի համապատասխան հաստատություններին, սակայն գործը տեղից չի շարժվում: Տարօրինակ անտարբերություն է նկատվում, որը խիստ անհանգստացնում է ինձ և մեր ժամանակների խոշորագույն հայագետներից մեկին՝ դոկտոր Թեսսա Հոֆմանին: Անշուշտ, եթե այսօրվա հայությունը նման գիտական կենտրոն հիմնելու կարիք չի զգում, գուցե այդ հնարավորությունը հավետ կկորցնենք:

- Վերջին անգամ ո՞ւմ եք դիմել այս խնդրով:

- Վերջերս Բեռլինում այս հարցով հետաքրքրվել էր ՀՀ մշակույթի նախարար տիկին Հասմիկ Պողոսյանը: Նա մտահոգված է այս հարցով, և սպասում ենք, որ խնդիրը դրական լուծում կունենա:

- Բավական լուրջ գործունեություն եք ծավալել ցեղասպանության ճանաչման խնդրում:

- Ցեղասպանության ճանաչման հանձնախումբ ունենք, որը ղեկավարում է դոկտոր Թեսսա Հոֆմանը: Հանձնախումբը ձգտում է չեզոքացնել թուրք-ադրբեջանական հակահայկական քարոզչությունը: Օրինակ՝ այս տարի թուրքերն ու ադրբեջանցիները երկու համագումար են կազմակերպել Բեռլինում, որոնց հիմնական թիրախը Հայաստանն է ու ԼՂՀ-ն: Ամեն ինչ անում են, որ հանրային ուշադրությունը շեղեն Հայկական հարցից ու Եղեռնի միջազգային ճանաչումից: Մենք գրություն ենք ուղարկել ոստիկանությանն ու դատարանին, որ արգելեն նման հավաքները, քանի որ Ֆրանսիայում և Շվեյցարիայում օրենքով արգելված են նման հավաքները, որտեղ ևս թուրքական համայնքներ կան: Զգում ենք, որ Գերմանիայում ևս նման արգելքը օրենքի ուժ ստանա: Փորձում ենք անվանի մարդկանց, կազմակերպությունների օգնությամբ դիմել գերմանական Բունդեսթագին՝ ցեղասպանության ժխտման դեմ օրենք ընդունելու, ինչն էլ կարգելի նման համագումարները: Կարծում եմ, որ դա կիրագործվի մեզ: Արդեն անցել ենք ստորագրահավաքի փուլին՝ հանձնելու համապատասխան հանձնաժողովին: Զբաղվում ենք նաև Հրանտ Դինքի, Սումգայիթի, Խոջալուի հարցերով, տարբեր թեմաներով դասախոսություններ ենք կարդում, ցուցահանդեսներ կազմակերպում, ԶԼՄ-ների, ուսումնական հաստատությունների, ուսումնասիրողների համար համապատասխան նյութեր ենք պատրաստում:

- Ձեր անցյալ այցի ժամանակ Պոնտոսի հույների նամակն էիք բերել՝ ուղղված Հայաստանի Ազգային ժողովին:

- Մեր կազմակերպությունը զբաղվում է նաև ասորիների, ալևիների, արամեացի և արաբ քրիստոնյաների, Պոնտոսի, Թրակիայի ու Փոքր Ասիայի հույների ցեղասպանության խնդիրներով: Այս ժողովուրդները մշակութային սերտ համագործակցության մեջ են եղել իրար հետ, ցեղասպանության են ենթարկվել նույն ոճրագործ պետության կողմից, նույն ժամանակահատվածում: Քաղաքակիրթ աշխարհը պետք է իմանա այս մասին: Նամակը հանձնվել է ՀՀ ԱԺ-ին, սակայն մինչև օրս պատասխան չենք ստացել, որքան գիտեմ՝ չի էլ քննարկվել: Պարզից էլ պարզ է, որ ինչքան շատ են ի հայտ գալիս Թուրքիայի կողմից իրականում ցեղասպանության ենթարկված ժողովուրդները, այնքան ծանրանում է թուրքական կառավարության մեղսակցությունը միջազգային հանրության կարծիքի ու համապատասխան ատյանների առաջ: Դա ևս կնպաստի արդարության հաղթանակին, որը խիստ անհրաժեշտ է ժամանակակից քաղաքակրթության համար: Ասորի ժողովուրդը թուրքերից հողային ոչ մի պահանջ չի ունեցել, սակայն նրանք ևս ցեղասպանության զոհ են դարձել: Հայերս՝ որպես ցեղասպանության ենթարկված ժողովուրդ, պետք է կարողանանք հարգել նույն ճակատագրին արժանացած ժողովուրդների իրավունքները, ու եթե կարող ենք, անպայման օգնենք նրանց իրավունքների ճանաչման ու միջազգայնացման խնդրում: Կարծում եմ, որ ՀՀ ԱԺ-ն պարտավոր է իր վերաբերմունքն արտահայտել այս հարցում: Իսկ անվճռականությունն ու ձգձգումն աններելի են:

- Բեռլինի հայ համայնքը կապվա՞ծ է հայրենիքի հետ:

- Ինչքան հայտնի, սփյուռքի համայնքների գործերին ոչ միշտ մոտեցումը երբեմն բացասական հետևանքներ է ունենում: Վերջերս ԼՂՀ ԱԺ նախագահ Աշոտ Ղուլյանը Բեռլին եկավ և շքանշան հանձնեց մի անձնավորության, որը որևէ ծառայություն չունի ո՛չ ազգի, ո՛չ Արցախի, ո՛չ էլ համայնքի համար: Դա առաջացրել էր Բեռլինի հայ համայնքի զարմանքն ու զայրույթը: Իսկ դրա կողքին անտեսել մեր ժամանակների խոշորագույն հայագետ, հայ մշակույթի նվիրյալ դոկտոր Թեսսա Հոֆմանին, չգնահատել նրա ծառայությունները Հայ դատի խնդրում, չի կարելի:

- Ձեր Արցախ գնալը ի՞նչ նպատակ ուներ:

- Ինձ համար Հայաստան գալ ու Արցախ չայցելել... նման դեպք դեռ չի եղել: Ես շատ ընկերներ ունեմ Բերձորում, Ստեփանակերտում, ԼՂՀ մյուս շրջաններում, կապեր ունեմ Արցախի պետհամալսարանի հետ: Բերձորի հիվանդանոցի համար դեղորայք ու սարքավորումներ էի բերել: Առանց ընկերներիս հանդիպելու ես չեմ կարող Բեռլին վերադառնալ: Նույնիսկ իմ գործընկեր Թեսսա Հոֆմանը չի ների, եթե ես շրջանցեմ Արցախը:

- Անցյալ այցի համեմատ փոփոխություններ նկատեցի՞ք ԼՂՀ-ում:

- Այո, Ստեփանակերտը օր օրի գեղեցկանում, շենանում է, իսկ հարևան Շուշին՝ տխրեցնում: Հին շինությունները, որոնք ճարտարապետական արժեք ունեն և գիտեմ, որ չափագրվել են «Շուշի» բարեգործական հիմնադրամի ջանքերով, քանդվում են: Մի՞թե դրանք պահել չէր կարող:

- Չենք կարող:

- Բայց լավ նորություն էլ ունեմ: Մի քանի նախարարություններ փոխադրվում են Շուշի: Դա ուրախալի է և հուսադրող: Եղա Շուշիի եկեղեցական դպրոցում: Ինչ լավ է, որ հիմնվեց Շուշիում նման կրթօջախ կա:

- Անշուշտ, առկա են նաև քաղաքական խնդիրները:

- Արցախցիներն ու հայ ժողովուրդը իրականացրել են արցախյան գոյամարտի առաջին գերխնդիրը և թոթափել են Բաքվի լուծը: Հիմա չպետք է սպասել, թե երբ կմիանան մայր հայրենիքին կամ միջազգայնորեն կճանաչվի սուվերենությունը, նոր միայն սկսեն սոցիալական խնդիրների լուծումը: Խոսքս ուղղում եմ թե՛ պետական այրերին և թե՛ Արցախի ճակատագրով հետաքրքրվող սփյուռքի գործիչներին՝ օր առաջ պետք է անեն ինչ որ կարող են, որպեսզի բարելավեն ժողովրդի սոցիալական վիճակը: Հայությունը չպետք է հեռանա հայրենի եզերից, հակառակը, պայմաններ ստեղծեն, որ սփյուռքից վերադառնան: Ներդրումների, ձեռնարկումների, կազմակերպվածության շնորհիվ պետք է ձեռնտու լինի Արցախում ապրելը: Արցախում ներդնելն էլ պետք է շահեկան լինի ներդնողի համար: Արցախն այսօր լիովին հնարավորություն ունի լուծելու իր տնտեսական, սոցիալական խնդիրները: Անշուշտ, դա նաև կադրային խնդիր, նրա մեջ տեղափոխման հետ է կապված: Այդ դեպքում մենք շատ հզոր կլինենք: Հայոց տարածքներ են ազատագրվել, մեր հողն է, շինություն անել, ապրեցնել է պետք:

- Կրկին անդրադառնանք Բերձոր քաղաքին:

- Ասֆալտապատվել է կենտրոնական փողոցը: Այսինքն, քարապատ փողոցը ծածկվել է ասֆալտով: Հին շինություններն անհարիր են ասֆալտին: Եթե գոնե մայթերի հնամյա սալերը մնային... Հիմա խոսում են քաղաքի նոր կոյուղու մասին: Այսօրվա կոյուղին մնացել է 12 հազար բնակչություն ունեցող քաղաքից, և կեղտաջրերը ջրվեժ կազմած թափվում են կիրճը, միախառնվում Կարկառի զուլալ ջրերին: Քանի որ կոյուղին ավելի քան բավարար է այսօրվա և վաղվա բնակչության համար, ապա պետք է առաջին հերթին մտածել կեղտաջրերի մաքրման կայան կառուցելու մասին:

- Դա ևս կապվում է զբոսաշրջության զարգացման հետ:

- Բավականին տպավորիչ են «Շուշի» ԲՀ-ի ծրագրերը՝ կապված բերդաքաղաքում զբոսաշրջության զարգացման հետ: Հետաքրքրական են Աղամյան փողոցի նախագիծն ու սկզբունքային նոր մոտեցումը:

- Բայց գործարարները դեռևս խուսափում են ներդրումներից ու Շուշիում ձեռնտու գործ և սեփականություն ունենալուց:

- Դա ընդհանուր քաղաքական մթնոլորտի խնդիր է, որը պետք է հաղթահարվի: Բավականին ուշագրավ է մեր հիմնադրամի կողմից երիտասարդության համար Շուշիում չորսօրյա վրանակացային զբոսաշրջության կազմակերպումը: Այսօրվա սերունդը կտրված է հայրենի եզերից, և «Շուշի-թուր» այս ծրագիրը կլրացնի այդ բացը: Կարծում եմ, որ Հայաստանի և սփյուռքի պատանիներին ու աղջիկներին կգրավի այն: Կգան, կտեսնեն, կսիրեն ու տեր կկանգնեն հայրենի եզերին: Կարծում եմ, որ ուսանողների համար առանձին դժվարություն չի լինի 16 հազար դրամ վճարելը: Իսկ պետության կողմից թեկուզ տրանսպորտի հարցում օժանդակելը ծրագիրը լիարժեք և իրական կդարձնի:

ՆՈՐ ԳԻՐՔ

Արևմտյան Բենգալիայում թաղված հայ հոգևորականները

Հայաստանի Ազգային գրադարանի ֆոնդը համալրվել է Տիգրան սարկավագ Բաղումյանի «Արևմտյան Բենգալիայում թաղված հայ հոգևորականները» գրքով: Ուսումնասիրությունը ներկայացնում է Հնդկաստանի Արևմտյան Բենգալիա նահանգի Կալկաթա, Չինսուրա և Սեյդաբադ քաղաքներում թաղված հայ հոգևորականների և հնդկահայ մի շարք երևելի հայորդիների տապանաքարերի արձանագրությունները, նրանց կյանքի ու գործունեության մասին տեղեկություններ: Այդ երևելի գործիչներից են Հովսեփ Էմինը (հայ ազատագրական շարժման գործիչ), Մարդասիրական ճեմարանի հիմնադիր-բարերարներ Աստվածատուր Մուրադխանյանը, Մնացական Վարդանյանը, աղջիկ-

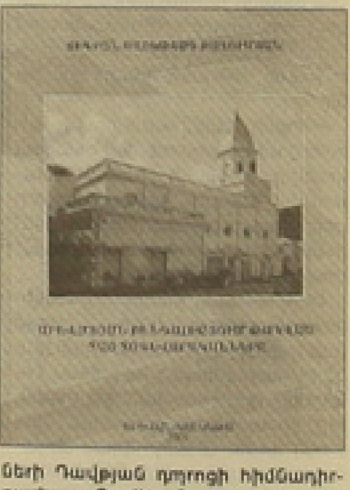

ների Դավթյան դպրոցի հիմնադիր-բարերար Դավիթ Դավթյանը, բազմաթիվ այլ հոգևորականներ, երևելի առևտրականներ: Ըստ հեղինակի, աշխատությունը նպատակ ունի անհետացումից փրկելու հայկական այս վկայագրերը: Նա նաև ցավով նշում է որոշ ոչնչացած հայկական տապանաքարերի մասին:

Գիրքը տեղեկություններ է հաղորդում հնդկահայ գաղութի պատմության, Հնդկաստանի տնտեսական, քաղաքական և մշակութային կյանքում հայերի ունեցած ներդրումների, գաղութի արդի վիճակի մասին: «Ի դեմս հայերի՝ նահանգի կառավարիչները տեսնում էին աշխատասեր, դիմացկուն հարգող, գործունյա և հյուրասեր մարդկանց, ովքեր ոչ միայն մտածում էին իրենց անձնական շահույթի մասին, այլև յուրովսանն օգտակար լինում հենց Հնդկաստանին: Խոսքերիս լավագույն ապացույցը այսօր կանգուն բազմաթիվ շինություններն են, որոնք ստեղծվել են արարող հայի շնորհիվ», գրում է հեղինակը:

Տիգրան սարկավագ Բաղումյանն աշխատությունը նվիրել է Կալկաթայի Սուրբ Նազարեթ հայկական եկեղեցու հիմնադրման 300-ամյակին: «Արևմտյան Բենգալիայում թաղված հայ հոգևորականները» գիրքը հրատարակվել է Կալկաթայի եկեղեցական վարչության հովանավորությամբ: Այն նախատեսված է հայագետների, բանասերների, հնդկահայ գաղութի պատմությամբ հետաքրքրվողների համար:

Բենգալիայում այսօր կան հինգ հայկական եկեղեցիներ: 2005-2006 թթ. Կալկաթայի եկեղեցական նորընտիր վարչության նախաձեռնությամբ վերանորոգվել է Սեյդաբադի հայկական եկեղեցին: 2006-ի դեկտեմբերի 5-ին հնդկահայոց հոգևոր հովիվ Օշական վարդապետ Գյուլգյուլյանի և Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնի միաբան Տիգրան սարկավագ Բաղումյանի մասնակցությամբ կատարվել է վերանորոգված եկեղեցու դռնբացեքի արարողությունը: 2007-ի մարտի 4-ին Հնդկաստանի և Ծայրագույն Արևելքի հայրապետական պատվիրակ Աղան արքեպիսկոպոս Պալիոզյանի ձեռամբ օծվել են Սուրբ Աստվածածին վերանորոգված եկեղեցու սուրբ սեղանը և սյուների 16 խաչերը:

ԳՈՀԱՐ ՋՈՒԼՀԱԿՅԱՆ

ԱԶԳ

Միջազգային

«Էրգենեկոնի» գործը ստացավ միջազգային լայն հնչեղություն

Աշխարհի առաջնակարգ լրատվամիջոցները սեւեռուն ուշադրությամբ հետեւում են ձերբակալություններին

Հուլիսի 1-ին «Էրգենեկոն» ահաբեկչական կազմակերպության գործով կատարված ձերբակալությունները ցնցեցին ոչ միայն Թուրքիան, այլեւ միջազգային լայն հնչեղություն ստացան: Աշխարհի առաջնակարգ լրատվամիջոցներն այդ ձերբակալություններին արձագանքելու համար ընդհատեցին հաղորդումները, իսկ համանուն մամուլը հուլիսի 1-ից դրանք դարձրեց սեւեռուն ուշադրության առարկա:

Դրանում համոզվելու համար բավական է անդրադառնալ «Ինդիփենդընթի» հուլիսի 2-ի համարին, որտեղ անգլիական թերթն ամբողջ մեկ էջ է հատկացրել ձերբակալություններին, ընդ որում, բանակի պաշտոնաթող գեներալ Հուրշիթ Թոլոնի եւ Նոբելյան մրցանակի դափնեկիր Օրհան Փամուքի լուսանկարներով: Ակամա հարց է ծագում՝ ինչ առնչություն ունի հայտնի թուրք գրող Փամուքը ձերբակալությունների հետ: Հարցին «Ինդիփենդընթը» պատասխանելիս, նկատի ունենալով Թոլոնին եւ բանակի պաշտոնաթող մյուս գեներալ Շեներ Էրույգուրին, գրում է. «Այս երկու գեներալները ձերբակալվել են Նոբելյան մրցանակակիր գրողի սպանությունը ծրագրելու եւ նրա դեմ դավադրություն կազմակերպելու մեղադրանքով: Նրանք միաժամանակ զինված ապստամբություն են նախապատրաստել, որ ապակայունացնեն Թուրքիան»:

Ի դեպ, նույն թերթը մինչ այդ հրապարակել էր պաշտոնաթող ծովակալ Օզդեն Օրնեկի «Հեղաշրջման օրագիրը», որը 2004-ին Թուրքիայում նախատեսում էր հեղափոխություն, այսինքն՝ վարչապետ Էրդողանի իսլամամետ «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության տապալումը:

Ի տարբերություն անգլիական թերթի, ցամաքային զորքերի հրամանատար, բանակի գեներալ Իլբեր Բաշբուղն էլ թուրքական զինված ուժերի վարկաբեկմանը միտված դավադրություն է համարել հուլիսի 1-ին «Էրգենեկոնի» գործով կատարված ձերբակալությունները: Գեներալ Բաշբուղի հետեւությունը պատահական չէ: Դա պայմանավորված է ձերբակալվածների մեջ բարձրաստիճան զինվորականների զգալի թվով, որոնց էլ պաշտոնաթող համարյա են նրանք:

Հուլիսի 1-ի երեկոյան արդեն պարզ դարձավ, որ անվտանգության գլխավոր վարչության ահաբեկչության դեմ պայքարի բաժինը գործողություններ է իրականացրել ոչ միայն Անկարայում, այլեւ միաժամանակ Սամսունում, Անթալիայում, Տրապիզոնում եւ Էրզրումում ձերբակալելով 23 մարդու: Եվս 12 հոգի ձերբակալվել է այլ քաղաքներում, իսկ երկուսի նկատմամբ հայտարարվել է հետախուզում:

Ովքե՞ր են նրանք: **«Ազգը»** նախորդ համարում, արձագանքելով ահաբեկչության դեմ պայքարի բաժնի գործողություններին, Անկարայում ձերբակալվածներից նշել էր ժանդարմերիայի նախկին գլխավոր հրամանատար, բանակի պաշտոնաթող գեներալ Շեներ Էրույգուրի եւ առաջին բանակի նախկին հրամանատար, բանակի պաշտոնաթող գեներալ Հուրշիթ Թոլոնի անունները: Պարզվում է, ահաբեկչության դեմ պայքարի բաժնի աշխատակիցները նույն օրն Անկարայում ձերբակալել են նաեւ պաշտոնաթող դերծովակալ Իլբեր Գյուվենին եւ պաշտոնաթող գնդապետ Քեմալ Այդընին:

Սամսունում ձերբակալվել են ժանդարմերիայի հետախուզության բաժնի նախկին պետ, պաշտոնաթող գեներալ-մայոր Լեւենթ Էրսյոզը, պաշտոնաթող մայոր Էմե Սյուբերինքը եւ երկու պաշտոնաթող ենթասպա: Իսկ Անթալիայում պաշտոնաթող գնդապետ Հասան Աթիլլա Ուղուրը, հետախուզման մեջ է պաշտոնաթող մեկ այլ գեներալ-մայոր, ինչպես նաեւ «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության նախկին պատգամավորը:

Սամսունում ձերբակալված են նաեւ Արդյունաբերողների եւ գործարարների ազգային միության գլխավոր քարտուղարը, Թուրքիայի երիտասարդական միության հիմնադիր նախագահը, Բանվորական կուսակցության երիտասարդական կազմակերպության փոխնախագահը, Տրապիզոնում համալսարանի ռեկտորը, իսկ Էրզրումում՝ թուրքական հանրային հեռուստատեսության թղթակիցը, այդ թվում՝ Քեմալական մտածողության միության տարբեր մասնաճյուղերի ղեկավարներ:

Տվյալ դեպքում կարեւորը ոչ այնքան ձերբակալություններն են, այլեւ կառուցվածքային այն փոփոխությունները, որոնց իրականացմանը Թուրքիայում ամեն կերպ ձգտում է իշխող «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցությունը: Քանի որ դրանք սպառնալիքի տակ են դնում առանձնաշնորհյալ ընտրախավի դեռեւս Քեմալ Աթաթուրքի օրոք ձեռք բերված արտոնությունները, ուստի այդ ընտրախավը իշխանությունների դեմ գործի է դնում «խորքային պետությանը», իսկ վերջինն ընդդիմանալիս այն կառույցներին, ինչպիսին է բարձրաստիճան զինվորականներով, գիտնականներով, գործարարներով եւ քաղաքական գործիչներով հագեցված «Էրգենեկոն» ահաբեկչական կազմակերպությունը: Հասկանալի պարզունակ է՝ երբ չհաջողվի զինվորական հեղաշրջման իրականացումը երկրում, գոնե ստեղծել դրա նախադրյալները, որոնցից հեղաշրջման սպառնալիքի տակ «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցությունը հրաժարվի կառուցվածքային փոփոխություններից:

ՏԻԳՐԱՆ ՉԱԼԵՐՅԱՆ

Ձերբակալվել է «Էյրբասի» նախկին ղեկավարը

Ավիաշինական EADS կոնցեռնում առեւտրային գործարքների հետաքննության շրջանակներում ձերբակալվել է «Էյրբաս» ընկերության նախկին ղեկավար Գուստավ Հումբերտը: Ֆրանսպրեսը հիշեցնում է, որ նա ընկերությունը ղեկավարել է 2005-ի հունիսից 2006-ի հուլիսը: Նա ձերբակալվել է խարդախության մեղադրանքով:

Այս տարվա ապրիլին Ֆրանսիայի բորսայական գործարքների հանձնաժողովի հրապարակած հաշվետվության համաձայն, Հումբերտը 2005-ի նոյեմբերին EADS-ի 160 հազար բաժնետոմս է վաճառել, վաստակելով 1,7 մլն եվրո: Նա բաժնետոմսերի վաճառքն իրականացրել էր A-380 ավիալայների մատակարարումների հետաձգման վերաբերյալ հայտարարություն տարածելու նախօրեին: Այդ հայտարարությունը «Էյրբասի» բաժնետոմսերի գների կտրուկ անկում էր առաջացրել:

Նույն սխեմայով իրականացված բաժնետոմսերի վաճառքի անօրինական գործարքների մեջ կասկածվում են EADS-ի 17 մենեջերներ, այդ թվում՝ կոնցեռնի նախկին ղեկավար Նոել Ֆորժարը, EADS-ի նախկին կառավարիչ Ժան Պոլ Գյուտը եւ «Էյրբասի» ներկայիս ղեկավար Թոմաս Էնդերսը:

Ինչպես նշում է Ֆրանսպրեսը, Գյուտին եւ Ֆորժարին ավելի վաղ ներկայացվել էին մեղադրանքներ, ընդ որում Ֆորժարը դատարանում վճարել էր 1 մլն եվրո տուգանք:

Ըստ օրենքի նա կարող է առանց մեղադրանքի ներկայացման կալանքի տակ մնալ 48 ժամ: Սպասվում է, որ այդ ժամանակահատվածում կորոշվի Հումբերտի կարգավիճակը. նրան կարող են կամ մեղադրել, կամ դատարան կանչել որպես վկայի:

A-380-ի արտադրության վերջամսյա ձգձգումների վերաբերյալ հաղորդում էր հրապարակվել 2006-ի հունիսին: Դրա հետեւանքով «Էյրբասի» բաժնետոմսերի գինն ընկել էր 26 տոկոսով, իսկ բուն ընկերությունը հայտնվել էր երկարատեւ ճգնաժամի մեջ: Այդ կապակցությամբ «Էյրբասը» ստիպված մշակել էր վերակառուցման ծրագիր, որի համաձայն մինչեւ 2010 թվականը կրճատվելու է 10 հազար աշխատատեղ:

Թալիբներն ամերիկյան ուղղաթիռ են խփել

«Թալիբան» շարժման գրոհայինները չորեքշաբթի օրը հրաձգային զենքով ամերիկյան բանակի մի ուղղաթիռ են խփել: Ռոյթեր գործակալությունը հաղորդում է, որ մարդկային զոհեր չկան: Միջադեպը տեղի է ունեցել Աֆղանստանի մայրաքաղաք Քաբուլից հարավ՝ Լոգարի նահանգում:

Ամերիկյան բանակի ներկայացուցիչը նշել է, որ անձնակազմին հաջողվել է վնասված ուղղաթիռով վայրէջք կատարել, ուղեւորներին դուրս բերել նախքան մեքենայի բռնկվելն ու պայթելը:

Անձնակազմի անդամներից եւ ուղեւորներից ոչ մեկը լրջորեն չի վիրավորվել:

Նախօրեին ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհուրդը բոլոր պետություններին պարտավորեցրել էր անշեղորեն կատարել «Ալ Ղաիդայի», Ուսամա բեն Լադենի եւ «Թալիբան» շարժման դեմ իրենց իսկ ձեռնարկած պատժամիջոցները:

ՀԵՌԱՆԿԱՐ

Մոնղոլիայում արտակարգ դրություն է

Կան զոհեր եւ վիրավորներ

Մոնղոլիայում վերջին երկու օրերին ծագած լարվածության, բողոքի բազմամարդ ցույցերի եւ բախումների կապակցությամբ երեկ առավոտյան տեղի է ունեցել կառավարության արտակարգ նիստ: Զանգվածային անկարգությունների մասնակիցների դեմ ձեռնարկվում են խիստ միջոցներ: Այդ մասին հաղորդում է Ֆրանսպրես գործակալությունը, վկայակոչելով Մոնղոլիայի պետական հեռուստատեսության տվյալները:

Նախօրեին Մոնղոլիայի նախագահ Նամբարիին Էնխբայարը երկրում չորս օրով արտակարգ դրություն էր հայտարարել, բնակչությանը կոչ էր արել դադարեցնել անկարգությունները, սպառնալով հակառակ դեպքում խիստ միջոցներ ձեռնարկել:

Երեկվա տվյալներով, մայրաքաղաք Ուլան Բատորում ոստիկանության եւ ցուցարարների բախումների ընթացքում 5 մարդ է զոհվել, կան հարյուրավոր վիրավորներ:

Մոնղոլիայի ՆԳ նախարարության հայտարարության համաձայն, գիշերային կատաղի բախումներից հետո մայրաքաղաք են բերվել ներքին զորքեր եւ մարտական տեխնիկա: Ձերբակալվել է 718 մարդ: «Ռեգնում» գործակալության տվյալներով, մայրաքաղաք են բերվել 1800 ոստիկան եւ զինվորական: Հաղորդվում է, որ զոհերից երկուսը սպանվել են հրազենից:

Ուլան Բատորի կենտրոնում ավտոմոբիլային երթեւեկությունն արգելված է: Քաղաքում շատ են ոստիկանները, զինվորականները, զրահատեխնիկան, նշում է «Ինտերֆաքս» գործակալությունը:

Բացի պետական հեռուստաընկերությունից, մյուս բոլոր հեռուստաալիքների աշխատանքը դադարեցված է:

Բողոքի զանգվածային ցույցերի եւ խժդժությունների պատճառը երկրում կիրակի օրն անցկացված խորհրդարանական ընտրությունների արդյունքներն են, որոնց հրապարակումից հետո Մոնղոլիայում դժգոհության եւ զայրույթի ալիք է բարձրացել: Պաշտոնական տվյալների համաձայն, ընտրություններում հաղթել է կառավարող Ժողովրդահեղափոխական կուսակցությունը: Ընդդիմությունը պնդում է, թե ընտրությունների արդյունքները կեղծված են: Բողոքի զանգվածային ցույցի ընթացքում սկսվել են անկարգություններ: Մասնավորապես հրկիզվել է կառավարող կուսակցության կենտրոնակայանը: Բախումների ժամանակ ծանր վիրավորված անձանց թվում է ճապոնացի մի լրագրող, որին տարել են հիվանդանոցի վերակենդանացման բաժանմունք:

ՉԺՀ երկրաշարժի վնասները կազմում են 153 մլրդ դոլար

Սիչուանի նահանգում մայիսի 12-ին տեղի ունեցած ուժեղ երկրաշարժի ընդհանուր վնասները գնահատվում են մեկ տրիլիոն յուան կամ 153 միլիարդ դոլար: Այդ մասին հաղորդում է Ռոյթեր գործակալությունը, վկայակոչելով նահանգի ղեկավարության եւ չինական մամուլի հրապարակած տվյալները:

Նահանգի իշխանությունները այդ թվերը հրապարակել են ամերիկյան պատվիրակության հետ հանդիպման ժամանակ: Ավելի վաղ՝ մայիսի կեսերին ՉԺՀ արդյունաբերության փոխնախարար Սի Գոուհուան երկրաշարժի պատճառած վնասը գնահատել էր 67 մլրդ յուան կամ 9,5 մլրդ դոլար, իսկ ապահովագրական ընկերությունները հայտարարել էին 20 մլրդ դոլար վնասի մասին:

Սիչուանի 7,9 բալանոց մայիսյան երկրաշարժը նաեւ մարդկային մեծ կորուստներ է պատճառել: Հունիսի վերջերին կատարված մոտավոր հաշվարկների համաձայն, տարերից զոհվել է առնվազն 71 հազար մարդ: Ավելի քան 10 մլն մարդ մնացել է անօթեւան:

Մանդելան այլեւս վտանգավոր չէ ԱՄՆ-ի համար

ԱՄՆ-ի իշխանությունները Նելսոն Մանդելայի եւ Հարավաֆրիկյան Հանրապետության ղեկավարության ներկայացուցիչների անունները պաշտոնապես հանել են ենթադրյալ ահաբեկիչների ցանկից: Այս կապակցությամբ նախագահ Ջորջ Բուշը ստորագրել է համապատասխան օրենք, հաղորդում է BBC գործակալությունը:

ՀԱՀ-ում 1990-ականներից մինչեւ օրս կառավարում է Աֆրիկյան ազգային կոնգրես կուսակցությունը, որի առաջնորդը երկար տարիներ եղել է Նելսոն Մանդելան: Մինչեւ վերջերս կուսակցության բոլոր անդամները պարտավոր էին ԱՄՆ պետդեպարտամենտի հատուկ թույլտվություն ունենալ ԱՄՆ մուտքի արտոնագիր ստանալու համար: Բացառություն էին կազմում միայն ՄԱԿ-ի կենտրոնակայան կատարվող այցելությունները:

Այսուհետեւ կուսակցության անդամները կկարողանան ԱՄՆ մեկնել որպես ՀԱՀ սովորական քաղաքացիներ:

ՀԱՀ ապարտեիդի վարչակարգի օրոք 1960 թվականին կուսակցության գործունեությունն արգելվել էր:

ԱՄՆ պետքարտուղար Կոնդոլիզա Ռայսը այս տարվա ապրիլին հայտարարեց, որ ինքը ամոթի զգացումով ստիպված է եղել պաշտոնապես հավաստել, որ Մանդելան եւ ՀԱՀ ղեկավարությունը ահաբեկչական սպառնալիք չեն ԱՄՆ-ի համար:

Հուլիսին լրանում է Նելսոն Մանդելայի 90 տարին: 15 տարի առաջ նա արժանացել է Նոբելյան մրցանակի: 1994-99 թթ. Մանդելան ՀԱՀ նախագահն էր:

Տոհմիկ պարարվեստի նվիրյալն ու գիտակը

Հայ ավանդական պարարվեստում Ռուդիկ Հարոյանի աշխատանքային 30 եւ ծննդյան 60-ամյակի առթիվ

Ազգագրության նվիրյալ, մանուր ու անբասիրաժինիր, խմբավարող ու խմբատի, լուսավոր էությոն. այսպես են ճանաչում Ռուդիկ Հարոյանին:

Ծնվում էր Արթիկում, խմնացի եւ գյումրեցի ծնողների՝ Զավենի ու Սանիկի ընտանիքում լույս աշխարհ եկած ավագ զավակը, գիտության ուղին բռնած լրջախոհ գիտնականը՝ տնտեսագիտության թեկնածու, երբեք երեխաների հայրը գտել է իր առանձնությունը, իր տեղը կյանքում, բայց... պահ եւ ճակատագրական դիպվածը:

Լինելով Հայրիկ Մուրադյանի երգերի երկրպագու՝ Ռուդիկ Հարոյանը 1978-ին անդամագրվում է նրա դասեր՝ ճանաչված լեզվագետ, բանահավաքի գիտությունների թեկնածու, նրբաճաշակ երաժիշտ Մարո Մուրադյանի՝ դեռեւս անանուն (հետագայում՝ «Ակունք») տոհմիկ երգի սիրողական խմբին: Առաջին քանը, որ զարմացնում է նրան, «Հով, հով, հովն ընկավ» պարերգի կատարման ձեւն էր: Գիտեին, որ պարերգ է, բայց ոչ մեկը հստակ չգիտեր պարի ձայները: Ցանկությունը մեծ էր գեղջկական պարերին տիրապետելու, բայց հրավիրված մասնագետները չէին գոհացրել:

Հարոյանը, ողջ էությամբ նվիրվելով խմբին, գիտակցում է նաեւ ավանդական պարի անհրաժեշտությունը, իր առջեւ նպատակ դնում՝ ագաթ ժամերին ուսումնասիրել եւ գյուղական միջավայրում գործնականում տիրապետել ավանդական պարի հիմունքներին ու ոգուն: «Հանդիպում որոնում էր դա, բայց, փառք Աստծո, համառ որոնումներս, հափշտակությունս եւ անցումս սեռ պարի հանդեպ անտարբեր չմնացին,- ասում է Հարոյանը:- Ավանդական պարը կորուստից սովորած բանահավաքչական նյութերիս կարողացա շունչ տալ, եւ «Ակունքը», ի թիվս ազգագրական երգերի, կատարեց նաեւ մեր նախնյաց ծանոթամիտ, ավանդական պարերն ու պարերգերը»: Իսկ նա դարձավ խմբի պարուսույցը:

Ժողովուրդն անասելի ոգեւորվեց, գնահատեց ու սիրեց «Ակունքը»՝ նրա մեջ տեսնելով հայրենի երգերն ու պարերը վերադարձնողին: 1981-ին արդեն ՀՀ Ողջախոհուսապետելայի նախագահ, հայրենանվեր մտավորական, ազգային գործիչ Ստեփան Պողոսյանի ջանքերով, «Ակունքը» դարձավ Ռադիոյի եւ հեռուստատեսության ազգագրական երգի-պարի խումբը, ինչը հուժկու թափ հաղորդեց տոհմիկ երգերի ու պարերի հանրայնացմանը: Ավելին՝ հայոց վաղեմի մշակույթն այդ տարիներին «Ակունքի» արտերկրյա բեղուն հյուրախաղերով սփռվեց աշխարհով մեկ (ԱՄՆ, ԳՖՀ, Ռուսաստան, Էստոնիա, Ղազախստան, Ուզբեկստան), օրինակ ծառայեց սփյուռքին: Բազմաթիվ համերգներ հանրապետության շրջաններում, հանրային հեռուստատեսությամբ, եւ ամենուր, հայ երգի կողքին, Հարոյանի բեմ հանած ազգագրական պարերը փայլեցին իրենց գունագեղությամբ, ոճական ինքնատիպությամբ, ավանդականի բնականությամբ: Տոհմիկ պարարվեստի նվիրյալը համոզված է, որ մեր ազգային պարի շատ նմուշներ համաշխարհային ֆոլկլորի գլուխգործոցներ են: Նրա համոզմամբ՝ մեր նախնյաց ավանդական երգերն ու պարերը, ծիսական արարողությունները այն բանալի դասումներն են, որոնց հաղորդակցվելով ճանաչում ես իր տեսակը, էությունը, առանձնությունը, հասկանում հայի ֆենոմենը, հավերժի հետ կապը: «Պարը, պարերգը մարմնի հոգու բարգմանն է, աղոթարանը»,- ասում է Ռուդիկ Հարոյանը:

Ազգային պարի, պարերգի, գեղջկական երգերի ներխուժումը հարազատ միջավայր իր հետ բերեց նաեւ դրանք անեղծ պահելու հոգածությունը: Այդ գործում նախանձախնդիր էին «Ակունքը»՝ իր հեղինակությամբ, Հայրիկ եւ Մարո Մուրադյանները, Ռուդիկ Հարոյանը՝ իրենց խորհուրդներով նորաստեղծ ազգագրական խմբերին: Այս առումով, անկասկած, մեծ դեր են խաղացել նաեւ Երեւանի պոլիտեխնիկական ինստիտուտում տեղի ունեցող ամենամյա ազգագրական երգի, պարի փառատոնները՝ իրենց բանիմաց հանձնախմբով (ղեկավարներ՝ Մարգարիտ Բրուտյան, Ալինա Փահլեւանյան, Հայրիկ եւ Մարո Մուրադյաններ, Ժենյա Խաչատրյան, Էմմա Պետրոսյան, Արտակ Սահակյան, Ռուդիկ Հարոյան եւ այլք), նրանց անպատ գնահատականները եւ մանուկ, գիտական շրջանակներում հարցերի բարձրացումը: Հարոյանն առաջիններից էր, որ հետևողականությամբ պարբերաբար ներկայացնում էր ազգագրական պարարվեստի խնդիրները, մեկնաբանում եւ սովորեցնում պարը եբեմ:

Շուրջ երեք տասնամյակ Ռուդիկ Հարոյանը լրջորեն զբաղվում է բանահավաքչությամբ: Շրջել է Հանրապետության եւ արտերկրի հայաշխարհ շատ վայրերում, գրառել, հավաքագրել ազգագրական տարբեր շրջանների 300-ից ավելի պար ու պարերգ, հասուկ ուշադրություն նվիրել ծեսերին, արարողություններին եւ ավանդություններին: Իսկ Սեւ ծովի ափին հաստատված համշենահայերի բնակավայրերում, գրառելով նրանց հնօրյա երգն ու պարը, աջակցել է նրանց՝ Մայր հայրենիքում իրենց ավանդական երգերն ու պարերը ներկայացնելու: Երեւանում 1984-ին, ի մի բերելով համշենցիներին, հիմնադրել է «Համշեն» ազգագրական անդրանիկ խումբը:

Որպես պարուսույց կամ գեղարվեստական ղեկավար, անուրանալի ներդրում է ունեցել նաեւ «Մառաթուկ» (1984-1986), Երեւանի տնտեսագիտության ինստիտուտի «Մասունք» (1986-1989), Երեւանի պետական կոնսերվատորիայի հայ երաժշտական ֆոլկլորագիտության ամբիոնի «Նարդ» (1987-2000), «Մխիթար Սեբաստացի» կրթահամալիրի մանկապատանեկան «Գոհար» (1993-1995), «Հայրիկ Մուրադյան» մանկապատանեկան ազգագրական երգի-պարի (1997-2004), Աշտարակի «Փերիա» (1988-1994), Արաբկիրի Հայորդաց տան մանկապատանեկան «Նիգ» (2001-2004) խմբերում, որոնցից յուրաքանչյուրը ժամանակին իր յուրօրինակությամբ եղել է անկրկնելի:

1987-1991 թթ. Երեւանում, «Նարդ» համույթի բազայի հիման վրա, Հարոյանը ազգային պարը, երգը, ծեսը ժողովրդին հասու դարձնելու նպատակով, նախաձեռնում է «Պարասան» թեմատիկ երեկույթ-հավաքներ՝ նվիրված հայոց այս կամ այն գավառի ազգագրական մշակույթին՝ իրականացնելով միաժամանակ գեղջկական պարերի, պարերգերի զանգվածային ուսուցում: Ի դեպ, Ջավախքի ավանդական մշակույթին նվիրված «Պարասան» խանդավառ երեկույթը խթանեց «Ջավախք» հայրենակցական միության ստեղծումը, որի վարչության անդամ ընտրվեց նաեւ Ռուդիկ Հարոյանը՝ Ջավախքի ավանդական մշակույթի վերհանման եւ հանրայնացման ավանդի համար:

Նկատի ունենալով «Պարասան» փորձը, մտահոգ հիմնավորաց պարերի ճակատագրով, Ռ. Հարոյանը 1987-ին ժամուլում հարց է բարձրացնում՝ ազգային ավանդական պարի ժառանգությունն ըստ ամենայնի ուսումնասիրելու նպատակով ստեղծել գիտագործնական եւ մշակութային «Պարասուն» կենտրոն, որը հիմնովին կզբաղվի եւ կհամակարգի ազգագրական պարերի, պարանմուշների հավաքագրման, մեկնաբանման, պահպանման, հանրայնացման, սերնդեսերունդ փոխանցման խնդիրները: Հասարակությունը ջերմորեն ընդունեց այդ գաղափարը: Ակադեմիկոս Վարազդատ Հարությունյանի նախաձեռնությամբ եւ ղեկավարությամբ պոլիտեխնիկական ինստիտուտի ուսանողները դիպլոմային հինգ աշխատանք են պատրաստում այդ թեմայով: Երիտասարդ Զանգվի ձորում տեղ է հատկացնում «Պարասան» կառույցի համար: Շինարարությունը թափ է առնում, բայց 1990-ին, երկրի անկախացումից հետո, նորաստեղծ իշխանությունը թաղում է «Պարասան» գաղափարը՝ կիսակառույցը մասնավորեցնելով: Սակայն այսօր էլ հայրենի մշակույթի ժառանգության հանդեպ բացառիկ սիրով ու հոգածությամբ, նվիրումով լի գիտնական պարուսույցը հույսը չի կորցրել եւ հավատացած է, որ մի օր իրականություն կդառնա իր փայփայած երազանքը՝ հայոց պարասունը: Ազգային պարը մեծ է մեր հայի կենցաղ, մեծ է պարեն բոլորը՝ մեծից փոքր՝ ընտանեկան հավաքույթներում, հարսանիքներում թե տոնակատարություններին, հատկապես հիմա՝ համաշխարհայնացման այս հարահոսում, երբ ձեւավորվում է ժամանակակից երիտասարդի մի նոր տեսակ՝ հեռու եւ անհաղորդ ազգային նկարագրից:

1993-ին Ռ. Հարոյանը, կամովին հրաժարվելով ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարությունում իր բարձր պաշտոնից, Երեւանի պետական կոնսերվատորիայի ժողովրդական երաժշտական ստեղծագործության կաբինետի, ՀՀ ԳԱԱ հնագիտության եւ ազգագրության ինստիտուտի երաշխավորությամբ եւ մասնակցությամբ «Մխիթար Սեբաստացի» կրթահամալիրում հիմնադրում է հայ պարագիտության հիմնադիր «Սրբուհի Լիսիցյանի անվան ավանդական պարի դպրոցը», ըստ էության, առաջինը հանրապետությունում գործնականում իրականացնելով Կոմիտասի փափագը՝ ավանդական պարը դարձնել հանրակրթական առարկա: Կրթահամալիրի շուրջ 3000 երեխայի համար, մանկապարտեզից մինչեւ ավագ դպրոց, նաեւ մանկավարժական ուսումնառանի համար, պատրաստվում են ուսումնամեթոդական ծրագրեր, ներդրվում եւ վերահրատարակվում պարուսույցներ:

Ռուդիկ Հարոյանը բանահավաքչական, բեմադրական, մանկավարժական գործունեությանը զուգահեռ, հրատարակել է նաեւ հայկական ավանդական երգերի, խաղ-պարերի ուսուցման «Ջորի- Ջորի», «Զանիկ», ավելի ուշ՝ «Շեկլիկ փիսիկը» գրքերը: «Զանիկ» գիրքը դարձել է ուսուցիչների սեղանի գիրքը, որով մինչ օրս Զանկի տոնին մեկը-մյուսից գեղեցիկ տոնահանդեսներ են բեմադրում: Այս ընթացքում բեմադրվել են նաեւ նրա հեղինակած «Տիկնիկ մայակ», ավելի ուշ՝ «Պառ, թե՞ ուտիս» եւ «Շեկլիկ փիսիկ» թատերախաղերը: Դիպվածների եւ հավուր պատշաճի գնահատման են արժանի նրա բոլոր խմբերի ելույթները՝ նվիրված սաղավար տոներին, ազգային համույթով լի ծես-հանդեսներին՝ Ամանորին, Տերընդեզին, Ծաղկազարդին, Զանկին, Բարիկենդանին, Վարդավառին...

Տոհմիկ պարարվեստի նվիրյալն այսօր ցավով է, որ ազգագրական շատ խմբեր այսօր զբաղված են երաժշտական եւ պարային ժողովրդագրական անհարկի «մշակումներով» եւ «նորարարությամբ», մեր ազգային ոգուն խորթ ու անհարիր ոճերին վարժություններով: Նոր սերունդը, սիրահարված այլոց մշակույթներին, օտարվում է ազգային պարարվեստի ակունքներից, որ մեր նախնյաց հոգեւոր մաքրության ավագանն են եղել: Մեր ժողովուրդն այսօր կարող է մեր մամիկների շուրթերից հնչած երգերի վաղեմի պարզությունն ու հմայքին, անպաճույճ պարերգերին ու խաղերգ-պարերին: «Պարը մեր մշակութային վահանն է, մեր այցեքարտը, որը հիմա վտանգված է մեր անտարբերության եւ մոռացության հետեւանքով: Պատահական չէ, որ այսօր մեր տոհմիկ շատ պարանմուշներ թուրքերը յուրացրել, դարձրել են իրենցը եւ հայտարարում են, թե իբրեւ հայերը հավակնում են սեր կանգնել, այսպես կոչված, իրենց՝ «թուրքական ավանդական պարերին»,- մտահոգվում է տոհմիկ պարարվեստի նվիրյալը եւ ցավով հիշում, թե ինչպես տարիներ առաջ Գերմանիայում իրենց համերգից հետո մամուլում կարծիք էին հայտնել, թե հայկական պարերը շատ նման են թուրքականին: «Պարը նրանն է, ով տեր է կանգնում եւ պարում է»,- համոզված է պարուսույցը:

Ռուդիկ Հարոյանը վերջին երեք տարիներին ԱՄՆ-ում «Հովնանյան» դպրոցում ազգագրական երգն ու պարը, հայկական ծեսերն ուսուցանելուց հետո վերջերս վերադարձել է հայրենիք: Հայոց մամուլ ու եզակի բանահյուսությանը տեր կանգնելու, սերնդեսերունդ փոխանցելու ազնիվ մղումով ստեղծել է ավանդական երգի-պարի «Մասունք» խումբը՝ միանգամայն հայեցի, անխառն ու զուլալ ներկայացնելու մեր ազգային երաժշտության թանկ նշխարներն ու մասունքները: Ամիսների կենսագրություն ունեցող խումբը Երեւանի պատմության թանգարանում Զանկի տոնին նվիրված ծիսական արարողությամբ հիացրել է ներկաներին: Որպես ավանդական պարի պարուսույց՝ Հարոյանն աշխատում է նաեւ Փարաջանի արվեստի դպրոցում, Ավանի մշակույթի տանը:

Երեւանի Խ. Աբովյանի անվան պետական մանկավարժական համալսարանի դասախոս, ՀՀ պարարվեստի միության վարչության անդամ Ռուդիկ Հարոյանի 60-ամյա կենսագրությունը նշանավորվում է բեղուն գործունեությամբ՝ տնտեսագիտական ասպարեզ աշխատություններով ու մենագրություններով, հայ ավանդական պարարվեստին նվիրված գիտական եւ հրապարակախոսական ուշագրավ հոդվածներով:

Ռուդիկ Հարոյան. ազգային մշակույթի նվիրյալ, միշտ լավատես ու հուսավառ, մանկան պես պարզ ու անմիջական, ավանդական երգ ու պարի անխառն սիրով, մաքուր, որ իր ազգային նկարագրով վառում է մեզ հայ լինելու հպարտությամբ:

ՆՎԱՐԴ ԲԱՐՈՅԱՆ

Ռուդիկ Հարոյանն ուսուցչի՝ Հայրիկ Մուրադյանի եւ գործընկերների հետ

Ստրադիվարիուսի գաղտնիքը բնափա՞յտն է

Մասնագետները շատ վաղուց փորձում են պարզել իտալացի նշանավոր երաժիշտ եւ ջութակի վարպետ Ստրադիվարիուսի պատրաստած ջութակների եզակի հնչողության գաղտնիքը: Բայց առայժմ համոզիչ բացատրություն չեն գտել: Ենթադրվում է, որ նրա ջութակների եզակիության գաղտնիքը գործիքների պատրաստման ժամանակ օգտագործված բնափայտի որակն է:

BBC-ի տվյալների համաձայն, ներկայումս աշխարհում Անտոնիո Ստրադիվարիուսի եւ նրա ընտանիքի անդամների պատրաստած ջութակներից մնացել է մոտ 600 հատ: Դրանցից յուրաքանչյուրի արժեքը մի քանի միլիոն դոլար է:

Բժշկական տոմոգրաֆիայի սկանավորման սարքավորումներ օգտագործելով՝ դանիացի մասնագետները պարզել են, որ երեք դար առաջ պատրաստված եզակի ջութակների բնափայտի խտության ցուցանիշները էապես տարբերվում են մերօրյա ջութակների բնափայտի համապատասխան ցուցանիշներից:

Դանիացի մասնագետները ենթադրում են, որ 17-րդ դարում ծառերը փոքր-ինչ այլ կերպ են աճել, քան հիմա, եւ պատճառը մոլորակի կլիմայական փոփոխություններն են:

Սա Ստրադիվարիուսի ջութակների գաղտնիքը բացահայտելու հերթական փորձն է: Ավելի վաղ ամերիկացի գիտնականները հայտարարել էին, թե մեծ վարպետի ջութակների կախարդական հնչողությունը պայմանավորված է հատուկ քիմիական մշակումով, որի ընթացքում ոչնչացել են բնափայտում եղած թրթուրները եւ սնկիկները:

Սակայն Ստրադիվարիուսի վարպետության ժառանգորդները կտրականապես մերժում են այդ վարկածը:

Գ. Ք.

Նոր ամսագիր՝ «Հանուն հայրենիքի»

Գրողների միության երեկվա միջոցառումը նվիրված էր 60-ականներին լույս տեսած «Հանուն հայրենիքի» ամսագրի անդրանիկ համարի լույս ընծայման 40-ամյակին: 1968-ի հուլիսի 2-ին ՊԱԿ-ը ձերբակալել էր ամսագրի հրատարակիչներին՝ ոչնչացնելով ամսագրի օրինակները: Վերահրատարակված ամսագրում տեղ են գտել անդրանիկ համարի բոլոր հոդվածները, որոնց այն ժամանակի համար սուր լեզվով ու ծաղրով քննադատում են խորհրդային իշխանությունների բռնատիրական կարգերը:

Խմբագիր Ներսես Ներսիսյանը նշում է, թե ցանկություն կա վերահրատարակելու ամսագիրը, անդրադառնալով ժամանակակից խնդիրներին, պրոբլեմներին, քաղաքական ու սոցիալական հարցերին: Ամսագրի գլխավոր նպատակներից է լայնորեն լուսաբանել հայկական հարցն ու լուծման ճանապարհներ ուրվագծել:

Հ. Հ.

Պայքարը թեժանում է

Ֆուտբոլի Հայաստանի բարձրագույն խմբի առաջնությունում մրցանակային տեղերի համար պայքարը գնալով նոր ուժով է բորբոքվում: Դրան նպաստեցին նաեւ առաջնության 13-րդ տուրում գրանցված արդյունքները: Առաջնության միանձնյա առաջատար Երեւանի «Արարատը» Աբովյանում հյուրընկալել էր Կապանի «Գանձասարին», որը վերջին հանդիպումներում հաջող ելույթներ է ունենում: Համառ մրցապայքարում անցած հանդիպման ելքը վճռվեց խաղակեսում: Արդեն 4-րդ րոպեին հյուրերի գրոհը դիպուկ հարվածով եզրափակեց Ալեքսանդր Պետրոսյանը: Թվում էր, թե բաց թողած գոլն անակնկալի չի բերի արարատցիներին եւ նրանց կհաջողվի ետ շրջել իրավիճակը: Սակայն, ինչպես ցույց տվեց խաղի ընթացքը, «Արարատին» այդպես էլ չհաջողվեց գտնել մրցակցի դարպասի բանալին: Այսպիսով, առաջատարն առաջնությունում երկրորդ պարտությունը կրեց:

«Արարատի» «սայթաքումից» օգտվեցին նրան հետապնդող թիմերը, որոնք իրենց օգտին հերթական 3 միավորը գրանցեցին եւ զգալիորեն կրճատեցին առաջատարից միավորների տարբերությունը: Դա հատկապես վերաբերում է Աշտարակի «Միկային», որը հյուրընկալվելիս 2-0 հաշվով հաղթեց «Ուլիսին»: Արդեն 4-րդ րոպեին Դավիթ Գրիգորյանն առաջ մղեց «Միկային», իսկ խաղավարտից 1 րոպե առաջ Կառլեն Ձեքբյանն ամրապնդեց թիմի հաղթանակը: Նույնպիսի հաշվով «Բանանցը» սեփական հարկի տակ պարտության մատնեց «Շիրակին»: Այստեղ էլ հաշիվը բացվեց խաղակեսում: Երկրորդ րոպեին «Բանանցի» պաշտպան Անդրեյ Բոտղիանը խոցեց Ռաֆայել Զաքարյանի պաշտպանած դարպասը: Երկրորդ խաղակեսի 2-րդ րոպեն էլ արդյունավետ էր «Բանանցի» համար: Այս անգամ աչքի ընկավ թիմի բրազիլացի լեգեոներ Մարկո Գանչեյը:

Երկրի չեմպիոն «Փյունիկը» «Կիլիկիայի» հետ խաղին ներկայացավ նոր գլխավոր մարզչի՝ Վարդան Մինասյանի գլխավորությամբ: Նա փոխարինել է Արմեն Գյուլբուդաղյանցին, որին ակումբի ղեկավարությունը պատասխանատու է արել թիմի կրած վերջին երկու պարտություններից հետո: Իհարկե, Վարդան Մինասյանի համար «Փյունիկը» գլխավորելն առաջին անգամը չէ: Տարիներ առաջ նրա գլխավորությամբ «Փյունիկը» նվաճել է երկրի չեմպիոնի տիտղոսը: Առաջնության հետնապահի հետ խաղում փյունիկցիները զգալի առավելություն ունեին, սակայն գրոհների եզրափակիչ փուլում անհաջող էին գործում: Հաշիվն էլ 26-րդ րոպեին բացվեց հյուրերի պաշտպան Արման Այվազյանի օգնությամբ: Ճիշտ է, այդ դրվագում լավ խաղաց փյունիկցի Վարդան Պետրոսյանը, որը խաբս տալով մրցակցի երկու պաշտպաններին, մտավ տուգանայինի հրապարակ եւ արդեն պատրաստվում էր գնդակն ուղարկել դարպասը, երբ նրա փոխարեն դա արեց Այվազյանը: Երկրորդ խաղակեսի սկզբում Պետրոսյանն, այնուամենայնիվ, գրավեց մրցակցի դարպասը՝ գլխի հարվածով եզրափակելով անկյունայինից կատարված փոխանցումը: Նշենք, որ դեռեւս առաջին խաղակեսում «Կիլիկիան» մնացել էր 10 հոգով. դաշտից հեռացվել էր Գեղամ Քոչարյանը:

Հուլիսի 6-ին կկայանա առաջնության 4-րդ տուրից հետաձգված «Միկա»-«Փյունիկ» սկզբունքային հանդիպումը, իսկ հերթական տուրի խաղերը տեղի կունենան հուլիսի 10-ին: Այդ օրը «Փյունիկը» կհյուրընկալի «Արարատին»: Ինչ խոսք, այդ հանդիպումների արդյունքները մեծ նշանակություն կունենան մրցանակային տեղի համար մղվող պայքարում:

Մրցաշարային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Արարատ	13	9	2	2	22-10	29
2. Միկա	11	7	3	1	18-7	24
3. Փյունիկ	12	6	3	3	12-6	21
4. Բանանց	12	6	3	3	15-8	21
5. Գանձասար	13	5	3	5	16-15	18
6. Ուլիս	13	4	1	8	9-12	13
7. Շիրակ	13	3	2	8	7-17	11
8. Կիլիկիա	13	1	1	11	7-31	4

Ռմբարկուները

Մարկոս Պիզելի	«Արարատ»	10
Նարեկ Բեգլարյան	«Միկա»	6
Գեւորգ Ղազարյան	«Փյունիկ»	4
Արսեն Բալաբեկյան	«Բանանց»	4
Նորայր Գյոզալյան	«Բանանց»	4
Բենիամին Մանուչարյան	«Գանձասար»	4
Ալեքսանդր Պետրոսյան	«Գանձասար»	4

Չագաեւ-Վալուեւ մենամարտը չի կայանա

Հուլիսի 5-ին ծանր քաշային կարգում WBA-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոն Ռուսլան Չագաեւի եւ Նիկոլայ Վալուեւի միջեւ Գերմանիայում նշանակված մենամարտը չի կայանա: Չագաեւը Համբուրգում անցկացրած մարզումներից մեկի ժամանակ վնասել է ձախ ոտքը: Նրան անմիջապես տեղափոխել են հիվանդանոց: Երկուշաբթի Չագաեւին վիրահատել են:

Կարծես անհաջողությունները հետապնդում են աշխարհի չեմպիոնին, որին ոչ մի կերպ չի հաջողվում պաշտպանել տիտղոսը: Նա պետք է մենամարտեր Սուլթան Իբրահիմովի հետ, սակայն հանկարծակի հիվանդացավ: Այժմ էլ մենամարտի անցկացմանը խանգարեց ծանր վնասվածքը: Բժիշկների հավաստմամբ, Չագաեւը կարող է ռինգ դուրս գալ միայն տարեվերջին: «Այնպիսի զգացում էր, կարծես ոտքիս խար էր ընկել: Սա իմ կյանքի ամենամեծ հիասթափությունն է: Սակայն ես դեռ կվերադառնամ ռինգ», նշել է ուզբեկ բռնցքամարտիկը:

Ռուսաստանցի Նիկոլայ Վալուեւը երկար էր սպասել Չագաեւի հետ մենամարտին: Նրանից պարտություն կրելով, Վալուեւին հարկ եղավ ամեն ինչ նորից սկսել: Եվ այդ ժամանակահատվածը բավական դժվար էր, հաշվի առնելով, որ հարկ եղավ փոխել մարզչին: Ալեքսանդր Զիմինի գլխավորությամբ Վալուեւը կերպարանափոխվեց եւ պատրաստ էր ապացուցելու, որ կրկին կարող է ձեռնոց նետել աշխարհի չեմպիոնին: Այժմ նա ստիպված է կրկին սպասել իր հերթին:

Տեղեկանալով Չագաեւի վնասվածքի մասին, WBA-ի վարկածով գերծանրքաշային կարգում աշխարհի նախկին չեմպիոն Ջոն Ռուիզը, որ դասակարգման ցուցակում 2-րդ տեղն է զբաղեցնում, դիմել է WBA-ի ղեկավարությանը՝ պահանջելով ուզբեկ բռնցքամարտիկին զրկել չեմպիոնական գոտուց եւ աշխարհի չեմպիոնի թափուր տիտղոսի համար մենամարտ անցկացնել իր եւ Վալուեւի միջեւ:

«Գիտեմ, որ WBA-ն կառաջնորդվի իր կանոններով: Չագաեւն արդեն վաղուց իր տիտղոսի պարտադիր պաշտպանության համար մենամարտ չի անցկացրել եւ կարծես պատանդ է վերցրել չեմպիոնական գոտին: WBA-ն պետք է ճիշտ քայլեր ձեռնարկի: Վերջին շրջանում գերծանր քաշային կարգը հայտնվել է լճացման մեջ: WBA-ն պետք է դասակարգման ցուցակի լավագույն բռնցքամարտիկների միջեւ մենամարտ անցկացնի չեմպիոնի թափուր տիտղոսի համար», հայտարարել է Ջոն Ռուիզը:

Դեկոն համալրեց «Չելսիի» շարքերը

Պորտուգալիայի հավաքականի եւ իսպանական «Բարսելոնի» 30-ամյա կիսապաշտպան Դեկոն դարձավ «Չելսիի» ղեկը ստանձնած բրազիլացի մարզիչ Լուիս Ֆելիպե Սկոլարիի առաջին ձեռքբերումը: Նա երկու տարվա պայմանագիր է կնքել «Չելսիի» հետ, իսկ նրա տեղափոխությունը Ռոման Աբրամովիչի վրա 8 մլն ֆունտ ստեռլինգ նստեց:

«Ինձ համար երջանկություն է գտնվել այստեղ: Վստահ եմ, որ թիմ եմ եկել ժամանակին: Մեզ առջեւում մեծ նվաճումներ են սպասում: Կոչված եմ օգնել «Չելսիին» վերականգնելու դիրքերը եւ կրկին առաջինը դառնալու ոչ միայն Անգլիայում, այլեւ չեմպիոնների լիգայում, ինչը իմ երազանքն է: Պրեմիեր լիգան եվրոպական ուժեղագույն առաջնություններից է: Հիանալի է, որ «Չելսիում» մեծ թիվ են կազմում «աստղերը», որոնք մեծ օգնություն են տալիս թիմին: Բնականաբար, ժամանակ է անհրաժեշտ կոլեկտիվին ձուլվելու համար: Վստահ եմ, որ դա արագ կկատարվի: Եվ ես պատրաստ եմ ողջ ուժերս ներդնել թիմի հաջողության համար», նշել է Դեկոն պայմանագիրը ստորագրելուց հետո:

Ռոման Աբրամովիչը չի պատրաստվում սահմանափակվել միայն Դեկոյով: Նա պատրաստ է 85 մլն ֆունտ ստեռլինգ առաջարկել «Լիվերպուլի» իսպանացի ֆուտբոլիստ Ֆեռնանդո Տորեսի համար:

ՖԻՖԱ-Ի ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ

Իսպանացիները գլխավորեցին դասակարգման ցուցակը

Ֆուտբոլի Եվրոպայի չեմպիոնի տիտղոսի նվաճումը էապես ազդեց ՖԻՖԱ-ի դասակարգման ցուցակում Իսպանիայի հավաքականի դիրքի վրա: Երեկ հրապարակված դասակարգման ցուցակում իսպանացիները 3 տեղով բարձրացել են ու ստանձնել են առաջատարի դերը: Իսպանիայի հավաքականը վարկանիշը ավելացրել է 254-ով:

Ընդհանրապես, Եվրոպայի առաջնության մասնակիցներից շատերը բարելավել են ցուցանիշները: Եզրափակչի մասնակից Գերմանիայի ընտրանին 2 տեղով առաջադիմել է՝ վարկանիշը բարձրացնելով 90-ով: Հոլանդացիները 188-ով են ավելացրել վարկանիշը եւ 10-րդ տեղից տեղափոխվել են 5-րդ հորիզոնական: Բավական առաջադիմել են խորվաթները՝ վարկանիշը բարձրացնելով 265-ով եւ 15-րդ տեղից տեղափոխվելով 7-րդ հորիզոնական: ՌԴ հավաքականի կիսաեզրափակիչ մտնելը ռուսներին 13 տեղով վեր բարձրացրեց՝ հանգրվանելով 11-րդ հորիզոնականում: Թուրքերը 20-րդ տեղից տեղափոխվել են 14-րդ հորիզոնական: Իսկ ահա իտալացիները, չեխերը, ֆրանսիացիները, հույները, լեհերը զիջել են դիրքերը:

Իհարկե, Եվրոպայի առաջնության մասնակիցների ցուցանիշների բարելավումը չէր կարող չազդել մյուս հավաքականների վրա, որոնք հիմնականում պարապուրդի էին մատնված: Դա է պատճառը, որ Հայաստանի հավաքականը միանգամից 18 տեղով նահանջել է՝ հանգրվանելով 96-րդ հորիզոնականում:

Ներկայացնում ենք լավագույն տասնյակի եւ նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունների հավաքականների ցուցանիշները:

1. Իսպանիա	1557
2. Իտալիա	1404
3. Գերմանիա	1364
4. Բրազիլիա	1344
5. Հոլանդիա	1299
6. Արգենտինա	1298
7. Խորվաթիա	1282
8. Չեխիա	1146
9. Պորտուգալիա	1104
10. Ֆրանսիա	1053
11. Ռուսաստան	1023
29. Ուկրաինա	786
50. Մոլդովա	622
55. Ուզբեկստան	562
57. Բելառուս	536
59. Լիտվա	520
66. Լատվիա	484
89. Վրաստան	393
96. Հայաստան	372
120. Էստոնիա	256
124. Ղազախստան	233
139. Ադրբեջան	191
145. Ղրղզստան	183
154. Տաջիկստան	135
158. Թուրքմենստան	127

Ռոբերտ Ղարիբյանը Եվրոպայի չեմպիոն

Հայաստանի 8 ըմբիշներ մասնակցեցին Լատվիայի Դաուգավպիլս քաղաքում անցկացված ազատ եւ հունահռոմեական ոճի ըմբշամարտի Եվրոպայի պատանեկան առաջնությանը: Նրանցից միայն մեկը՝ Ռոբերտ Ղարիբյանը դարձավ մրցանակակիր: Ռոբերտը մինչեւ 65 կգ քաշային կարգում հաղթեց մրցակիցներին եւ նվաճեց Եվրոպայի պատանիների չեմպիոնի տիտղոսը:

Երեք մրցանակակիր

Իսրայելի Հայֆա քաղաքում անցկացված «Ձյուդոն հանուն խաղաղության» նշանաբանը կրող մրցաշարում հայ պատանի ձյուդոիստներն արժանացան մեդալների: Մրցաշարին մասնակցում էր 10 երկրի ավելի քան 200 մարզիկ:

Հայ ձյուդոիստներից բոլորից հաջողը Երեւանի «Միկա» ակումբի մարզիկ, 60 կգ քաշային Սերգեյ Հովհաննիսյանի ելույթն էր, որը կանգնեց պատվո պատվանդանի վերին աստիճանին: Վանաձորցի Նորայր Գալոյանը (90 կգ-ից բարձր) գրավեց 2-րդ տեղը, իսկ երեւանցի Դավիթ Նիկողոսյանը (50 կգ) արժանացավ բրոնզե մեդալի:

Նիհատը չի մասնակցի ՀՀ հավաքականի հետ հանդիպմանը

Թուրքիայի հավաքականի ավագ Նիհատ Կահվեջին չի մասնակցի սեպտեմբերի 6-ին Հայաստանի հավաքականի հետ Երեւանում կայանալիք ընտրական մրցախաղին: Նա խորվաթների հետ Եվրոպայի առաջնության քառորդ եզրափակիչ խաղում ոտքի ծանր վնասվածք էր ստացել: Նիհատն արդեն վիրահատվել է: Բժիշկների հավաստմամբ, լրիվ վերականգնման համար Նիհատին 3-4 ամիս է հարկավոր: Այնպես որ նա «Վիլյառեալի» կազմում չի մասնակցի Իսպանիայի առաջնության մեկնարկային հանդիպումներին:

Թերիմը չկատարեց խոստումը

Թուրքիայի հավաքականի գլխավոր մարզիչ Ֆաթիհ Թերիմը թեեւ խոստացել էր Եվրոպայի առաջնությունից հետո հեռանալ ազգային թիմից, սակայն խոստումը չկատարեց: Նա երկրի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի հետ նոր պայմանագիր է կնքել մինչեւ 2012-ը: Նա հայտարարել է, որ ուրախ է շարունակել աշխատանքը հավաքականում, ինչն իրեն հաճույք է պատճառում:

Լիպին չի սպասում Տոտիի եւ Նեստայի վերադարձին

Երկու տարվա ընդմիջումից հետո վերադառնալով Իտալիայի հավաքականում իր նախկին աշխատանքին, Մարչելո Լիպին հայտարարել է, որ չի պատրաստվում համոզել Ֆրանչեսկո Տոտիին եւ Ալեսանդրո Նեստային կրկին կրել հավաքականի մարզաշապիկը: «Ռոմայի» 31-ամյա ավագ Տոտին եւ «Միլանի» 32-ամյա պաշտպան Նեստան հավաքականին հրաժեշտ էին տվել անցյալ տարի: Շատերն այն կարծիքին են, որ նրանց ներկայությունը զգալիորեն կամրապնդի հավաքականի կազմը: «Ես չեմ սպասում Տոտիի եւ Նեստայի վերադարձին եւ ճիշտ չեմ համարում նրանց վրա ճնշում գործադրելը, քանի որ հարգում եմ նրանց որոշումը: Ինչ վերաբերում է հավաքականի թեկնածուներին, ապա իմ տեսադաշտում են 18-40 տարեկան ֆուտբոլիստներ», նշել է Լիպին:

Իսկ ահա Իտալիայի հավաքականի հարձակվող Լուկա Տոնին խոստովանել է, որ Ռոբերտո Դոնադոնիի պաշտոնանկության հարցում մեղքի իր բաժինն ունի. «Հնարավոր է, պատասխանատու եմ Դոնադոնիի պաշտոնանկության համար: Ամեն ինչ արեցի գոլ խփելու համար, սակայն ոչինչ չստացվեց: Գտնում եմ, որ Դոնադոնին անցած երկու տարիներին լավ աշխատեց եւ նրան չէին կարող մեղադրել խաղացողներից 11 մ հարվածներով կրած պարտության համար»:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Համաշխարհային հայկական կոնգրեսը եւ Ռուսաստանի հայերի միությունը հայտարարում են 2008 թ. ստեղծագործական եւ գիտական լավագույն աշխատանքի

ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹՅՈՒՆ

Համաշխարհային հայկական կոնգրեսը (ՀՀԿ) եւ Ռուսաստանի հայերի միությունը (ՌՀՄ) մեծ ուշադրություն են դարձնում Հայաստանի գիտական եւ ստեղծագործական մտավորականության գործունեության ակտիվացմանը, օժանդակում հիմնախնդիրների լուծմանը: Այդ աշխատանքները իրագործվում են ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի եւ ստեղծագործական միությունների հետ համագործակցությամբ, տարբեր ծրագրերով ու համատեղ միջոցառումներով:

ՀՀԿ եւ ՌՀՄ կողմից ստեղծագործական միությունների հետ 2007թ.-ին հայտարարված մրցույթը մի նոր խթան հանդիսացավ գրողների, ժուռնալիստների համար: «Հայը 21-րդ դարասկզբին» թեմայով մրցանակների արժանացան երեք գրող, «Հայրենիք-սփյուռք, սփյուռք-սփյուռք» թեմայով մրցանակներ ստացան յոթ ժուռնալիստ:

Այս տարի Համաշխարհային հայկական կոնգրեսը եւ Ռուսաստանի հայերի միությունը ընդլայնել են իրենց գործունեության ոլորտը՝ մրցանակներ սահմանելով նաեւ ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի, նկարիչների, կոմպոզիտորների միությունների համար: Մրցանակային ընդհանուր ֆոնդը 80.000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ է:

Մրցանակաբաշխության պայմանները.

1. Հայաստանի գրողների միություն.

Թեման՝ «Հայը 21-րդ դարասկզբին» 2008 թ. անտիպ գործերի (վեպ, արձակ) համար, մրցանակային ֆոնդը՝ 15.000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ.

առաջին մրցանակ	$7000
երկրորդ մրցանակ	$4500
երրորդ մրցանակ	$2500

2. Հայաստանի ժուռնալիստների միություն.

Թեման՝ «Հայաստանը համայն հայության հայրենիքն է» 2008թ. լրագրողական լավագույն հրապարակման համար, մրցանակային ֆոնդը՝ 10.000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ՝ հետեւյալ անվանակարգերով.

1. Հայաստանի Հանրապետությունը աշխարհի բոլոր հայերի հայրենիքն է, հպարտությունը
2. Ազգային միասնությունը՝ հայրենիքի հզորացման գրավական
3. Ապրել Հայաստանով եւ Հայաստանի համար
4. Ժողովուրդն է երկրի տերը, զինվորն ու ճակատը
5. Հոգեւոր հայրենիքի սահմանները

Մրցանակային ֆոնդը հավասարապես կբաշխվի նշված անվանակարգերում հաղթողների միջեւ:

3. ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիա.

«Լավագույն գիտական աշխատանք» հայագիտության, հասարակական, բնական, ճշգրիտ, տեխնիկական գիտությունների եւ ինֆորմատիկայի բնագավառներում, 2007թ. հրատարակված կամ արտերկրում պատենտավորված աշխատանքների համար, մրցանակային ֆոնդը՝ 30.000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ:

Մրցանակային ֆոնդը հավասարապես կբաշխվի նշված բնագավառներում հաղթողների միջեւ:

4. Հայաստանի նկարիչների միություն.

Թեման՝ «Հայաստանը եւ հայաստանցիները նկարչի աչքերով», մրցանակային ֆոնդը՝ 10.000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ.

գեղանկար	$4000
քանդակ	$3000
գրաֆիկա	$1500
դեկորատիվ արվեստ	$1500

5.Հայաստանի կոմպոզիտորների եւ երաժշտագետների միություն.

«Հայ ժամանակակից կոմպոզիտորական արվեստի ստեղծագործական ձեռքբերում» կոմպոզիտորական աշխատանքների համար, մրցանակային ֆոնդը՝ 15.000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ.

կամերային նվագախմբի համար	$3000
մենակատարների անսամբլի համար	$3000
երգչախմբային ստեղծագործություն	$2500
«Հայ երաժշտագիտության զարգացման նոր հեռանկարներ» խորագրով	
երաժշտագիտական ստեղծագործություն	$2500

Հայաստանի ստեղծագործական միությունների կողմից հայտարարված մրցանակաբաշխությանը կարող են մասնակցել միայն այդ կազմակերպությունների անդամները: **Նյութերի ներկայացման վերջին ժամկետը մինչեւ 2009թ. հունվարի 31-ը:**

Ծանոթություն. մրցույթներն անցկացնող կազմակերպությունները կարող են մրցույթի կազմակերպչական ծախսերի համար օգտագործել մրցանակային ֆոնդի մինչեւ 10%-ը, իսկ կոմպոզիտորների միությունը, ելնելով ոլորտի առանձնահատկություններից, մինչեւ 25 տոկոսը:

Համաշխարհային հայկական կոնգրես
Ռուսաստանի հայերի միություն

Մրցանակաբաշխության հետ կապված բոլոր հարցերով կարող եք դիմել՝

Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի եւ Ռուսաստանի հայերի միության հայաստանյան մասնաճյուղի գրասենյակ՝ **51 04 42**
Հայաստանի գրողների միություն՝ **56 38 11**
Հայաստանի կոմպոզիտորների միություն՝ **52 47 02**
Հայաստանի ժուռնալիստների միություն՝ **56 12 76, 56 14 47**
Հայաստանի նկարիչների միություն՝ **56 48 53, 56 47 24**
ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիա՝ **52 75 30, 52 70 31**

Մասնագիտություն, որն անհրաժեշտ է ամենուր
ԲԱՐՁՐԱԿԱՐԳ ՀԱՇՎԱՊԱՀՆԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ
Ավարտելով եռամսյա դասընթացը դուք կստանաք.
- հաշվապահությունը վարելու գիտելիքներ եւ կիրառական հմտություններ,
- հաշվապահական եւ հարկային հաշվառումը ինքնուրույն վարելու փորձ,
- մեկամսյա աշխատանքային պրակտիկա եւ առաջին աշխատանքի փորձ,
- աջակցություն աշխատանքի տեղավորման հարցում
Ավարտողներին տրվում է պետական նմուշի հավաստագիր:
«ԷԿՈՆՈՄԻԿԱ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆՔ» կենտրոն
«ԷԿՈՆՈՄԻԿԱ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆՔ» ԿԵՆՏՐՈՆ, Բաղրամյան 24ա, ՀՀ Գիտությունների Ակադեմիայի նախագահության շենք, 6-րդ հարկ, 54-24-81

Վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը բարձրացվել է 0.25 տոկոսային կետով՝ սահմանվելով 7.25 տոկոս

2008 թ. հուլիսի 2-ի նիստում ԿԲ խորհուրդը բարձրացրեց վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը 0.25 տոկոսային կետով՝ սահմանելով այն 7.25%:

2008 թ. հունիսին մայիսի նկատմամբ արձանագրվել է 0.5 % գնաճ, որի պարագայում 12-ամսյա գնաճը կազմել է 9.6%: Թեեւ այն շարունակել է նվազել՝ 0.3 տոկոսային կետով ցածր լինելով մայիսին արձանագրված համանման ժամկետից, սակայն գերազանցում է նպատակային թիրախի վերին սահմանը շուրջ 4 տոկոսային կետով:

ԿԲ խորհուրդը հաստատեց, որ չնայած պարենային որոշ ապրանքների միջազգային գների նախորդ ամիսներին արձանագրված նվազմանը՝ դրանք դեռեւս չեն արտահայտվել ներքին գների վրա եւ այդ նվազման արտահայտման արագությունն ու չափը մնում են անորոշ: Միաժամանակ, նավթամթերքի միջազգային գները շարունակում են բարձր մնալ՝ լրացուցիչ գնաճային ռիսկեր պահպանելով ինչպես ուղղակի, այնպես էլ իրենց երկրորդային ազդեցություններով:

Կարեւորելով գնաճային սպասումների մեղմման եւ նպատակային թիրախից շեղումների նվազեցման խնդիրները՝ ԿԲ-ի խորհուրդը համակարծիք է, որ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի հետագա ճշգրտումը կախված կլինի առաջիկա ամիսներին համաշխարհային շուկաներում ապրանքների գների վերընթաց միտումներին ներքին գների արձագանքման արագությունից եւ չափից:

ԿԲ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

ԿՆՈՋ ԱՇԽԱՐՀ 2008
յոթերորդ միջազգային ցուցահանդես
Հայաստանի Նկարիչների Միության ցուցասրահ
4-6 / 07 - 2008
Աբովյան 16
Հրավիրում ենք Ձեզ այցելել "Կնոջ Աշխարհ"
Աշխատանքային ժամերը՝
4/07-2008 15-00 20-00
5/07-2008 15-00 20-00
6/07-2008 15-00 20-00
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԻՉ՝
EXPO MEDIA
CENTER OF EXHIBITION PROJECTS
WWW.EXPOMEDIA.AM
կազմկոմիտե՝ / 374 93 / 777 051
777 052; 777 053
/ 374 10 / 563 899
569 244

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԱՊՁԲ-08/37» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետարանի կարիքների համար գրասենյակային կահույքի ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 625 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» «Բեջգալ» ՍՊԸ-ի, 247230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Վ. Հովհաննիսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 14.30-ն:

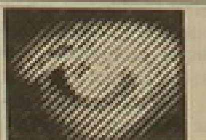

Նորարար փորձառական արվեստի կենտրոնը
հուլիսի 4-26-ը
ներկայացնում է
«Դիմանկարը արդիականության եւ նորարարության միջեւ»
ցուցահանդեսը

Համադրող՝ Արեւիկ Արեւշատյան
Բացումը՝ ժ. 17:00-ին
Դիտման ժամերը. երկուշաբթի-ուրբաթ՝ 11:00-17:00
շաբաթ՝ 11:00-15:00

Կորել է

Կարեն Ղարդյանի ԱՁ վկայականը՝ 01 Ա 101074, գր. համար՝ 282.08681, տրված 21.06.2006 թ.՝ պետ. ռեգիստրի Նոր-Նորքի ստորաբաժանման կողմից: Համարել անվավեր:

www.azg.am

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Հակոբ Ավետիքյան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 2.07.2008, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2: